

KMD HOLDING APS

ÅRSRAPPORT 2017

1. januar 2017 – 31. december 2017

Lautrupparken 40
2750 Ballerup
CVR-nr. 34 69 93 72

INDHOLD

BERETNING

Profil

03_Velkommen til KMD

Resultater

05_Året, der gik

06_Resultat og omsætning

07_Udvalgte hoved- og nøgletal

08_Omkostninger

08_Forventninger

KMD's forretningssegmenter

09_Kommuner & Regioner

10_Stat

11_Erhverv

Corporate Governance

12_Corporate Governance

13_Særlige risici

14_Kontrol og risikostyring

Strategi

15_KMD's strategi

KMD's ledelse

16_Bestyrelserne i KMD Holding ApS og KMD A/S

18_KMD A/S' direktion og Group Management

REGNSKAB

Koncernregnskab

20_Koncernresultatopgørelse

20_Koncerntotalindkomstopgørelse

21_Koncernbalance

23_Koncernegenkapitalopgørelse

24_Koncernpengestrømsopgørelse

25_Noter til koncernregnskabet

59_Forklaring af nøgletal

Regnskabet for moderselskabet

60_Moderselskabets resultatopgørelse

61_Moderselskabets balance

63_Moderselskabets egenkapitalopgørelse

64_Noter til moderselskabets regnskab

Påtegninger

69_Ledelsespåtegning

70_Den uafhængige revisors erklæringer

PROFIL

VELKOMMEN TIL KMD

KMD er blandt Danmarks største it- og softwarevirksomheder med afdelinger i København, Aarhus, Odense og Aalborg. Herudover har KMD-koncernen dattervirksomheder i Norge, Sverige, Finland og Polen.

KMD's omsætning var i 2017 5,6 mia. kr., og koncernen har cirka 3.500 ansatte.

KMD er majoritetsejet af fonde, der bestyres af kapitalfonden Advent International. Den øvrige aktiebeholdning ejer Sampension og selskabets ledelse.

En verden i forandring

Bedre service til borgerne. Nye produkter til kunderne. Effektivisering af arbejdsprocesser. Stærkere samarbejde. Håndtering af ny lovgivning. Bedre ledelses- og styringsværktøjer. Konkurrence fra hidtil usete sider. Det er blot nogle af de udfordringer, offentlige organisationer og private virksomheder i dag skal navigere i.

Mere it er selvfølgelig ikke svaret på alt. Men digitalisering og digital transformation kan hjælpe med at møde nye krav og udfordringer. Derfor står softwareudvikling og digitalisering, som er KMD's kerneydelser, højt på agendaen i et samfund i forandring.

KMD i forandring

Det er ikke kun samfundet og KMD's kunder, der forandrer sig. Det gør KMD også. Strategien "KMD på flere markeder" indebærer, at KMD løbende udvider sine samarbejder med en lang række offentlige og private virksomheder og organisationer i samfundet. Fra de danske kommuner og regioner til den danske stat og en lang række af Danmarks mange private virksomheder.

Samtidig er KMD godt på vej ud over Danmarks grænser, primært i Skandinavien. Her har blandt andet den nordiske dattervirksomhed Banqsoft succes med software til den finansielle sektor.

For at udvikle KMD's tilbud til kunderne både på løsnings- og kompetencesiden har KMD i de seneste år købt en række virksomheder. I 2017 blev Charlie Tango – det tidligere In2media group – en del af KMD-familien.

En attraktiv arbejdsplads

Koncernens cirka 3.500 medarbejdere er KMD's stærkeste ressource. KMD er og vil fortsat være kendt som en god og udviklende arbejdsplads. Det er KMD's ambition at være en af Danmarks mest attraktive it-arbejdspladser.

KMD er Danmarks største it-virksomhed målt på antal ansatte. KMD-koncernen har cirka

3.500
MEDARBEJDERE

– heraf cirka 3.000 i DK.

Knap

400
MIA. KRONER

går hvert år gennem KMD's systemer. Det svarer til omkring

20%

af Danmarks BNP.

KMD udbetaler måned for måned sociale ydelser til cirka

1,3 MIO.
MENNESKER

Hvert år faciliterer vi lønudbetalinger til cirka

1.100.000
DANSKERE

Den tværfaglige sundhedsplatform, KMD Nexus, har mere end **100.000** daglige brugere. Platformen benyttes af mere end

50
FORSKELLIGE
FAGGRUPPER

– fra socialrådgivere til PPR-psykologer, pædagoger, misbrugskonsulenter og sygeplejersker.

KMD's læringsplatform, MinUddannelse, bruges i

42 KOMMUNER

af over **300.000** elever, knap **60.000** lærere og pædagoger samt over **370.000** forældre.

50%

af norske og svenske kapitalfinansieringsaftaler it-understøttes af software fra KMD's dattervirksomhed Banqsoft.

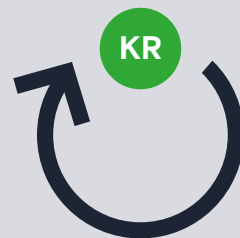
12 UD AF 18

danske pensionselskaber benytter software fra KMD's dattervirksomhed Edlund.

Siden 2012 har KMD investeret cirka

2,7
MIA. KRONER

i opkøb og egen produktudvikling

– heraf lidt over

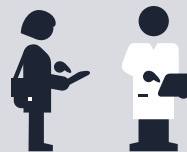
1
MIA. KRONER

i egen softwareudvikling, der primært bruges i digitaliseringen af den offentlige sektor – men også i stigende grad mod det private marked, fx Edlunds LIFELINK.

Samlet set har KMD fx investeret

TRECIFREDE
MILLIONBELØB

i software til Børn & ungeområdet og social- og sundhedsområdet.

KMD har over

1.500

danske og internationale kunder – over 800 af dem er virksomheder.

RESULTATER

ÅRET, DER GIK

2017 har været endnu et spændende år med stor aktivitet for KMD-koncernen.

KMD havde i 2017 en stigende omsætning i forhold til 2016 og leverede igen en fornuftig indtjening. Det er tilfredsstillende i et marked, hvor der er en betydelig og voksende konkurrence.

KMD gennemførte medio året en organisationsændring som led i fortsættelsen af transformationen fra kommunal leverandør til nordisk softwareleverandør på tværs af både private og offentlige virksomheder.

KMD samlede sin kommunale forretning i den strategiske forretningsenhed Local Government og sin erhvervsforretning i den strategiske forretningsenhed KMD Business.

For at udvikle KMD's tilbud til kunderne både på løsnings- og kompetencesiden har KMD i de seneste år købt en række virksomheder. I 2017 blev Charlie Tango – det tidligere In2media group – en del af KMD-koncernen.

2017 har også været et begivenhedsrigt år for de enkelte kundesegmenter.

Der er i alle segmenter indgået nye aftaler, og KMD har lanceret og implementeret en række nye produkter.

Fire kommuner er i drift med KMD's jobcenterløsning, KMD Momentum. I alt har 37 kommuner valgt den nye løsning, der er den teknologiske fornyelse af de tidligere løsninger, KMD Opera og Workbase. På omsorgsområdet har KMD haft travlt med at implementere it-løsningen KMD Nexus. De første kunder har fået implementeret den nye pladsanvisningsløsning, KMD Institution. Københavns Kommune fik implementeret et nyt økonomisystem baseret på SAP's HANA-teknologi.

Året har også budt på aflevering af Støttesystemerne til KOMBIT. Sagen gav en del omtale og endte med, at KMD og KOMBIT indgik et forlig. Forliget omfattede desuden en forlængelse af Transitionsaftalen mellem KMD og kommunerne. KMD leverede i 2017 endvidere ATP/UDK's nye debtorsystem som en del af monopolbruddet.

KMD indgik aftale med Moderniseringsstyrelsen om levering, drift, vedligeholdelse, support og videreudvikling af statens budgetsystem. Systemet skal anvendes af alle danske ministerier og styrelser i Danmark.

I 2017 gik KMD i luften med sin nye KMD Payroll Cloud-løsning, og systemet blev sat i drift hos den første erhvervskunde i løbet af året.

RESULTATER

RESULTAT OG OMSÆTNING

Omsætning

KMD-koncernens omsætning steg i 2017 med 5,8% eller 308 mio. kr. og lå over det forventede for året.

I det eksisterende marked anses omsætningsudviklingen som tilfredsstillende.

Koncernens omsætning kommer primært fra salg af lovbaseret og administrativ software samt it-outsourcing, -services og -projektsalg.

EBITDA før særlige poster

EBITDA før særlige poster faldt med 2% fra 1.102 mio. kr. i 2016 til 1.077 mio. kr. i 2017. Baggrunden er omkostninger forbundet med færdiggørelse af større nye projekter.

KMD havde særlige poster på 388 mio. kr. i 2017 mod 441 mio. kr. i 2016.

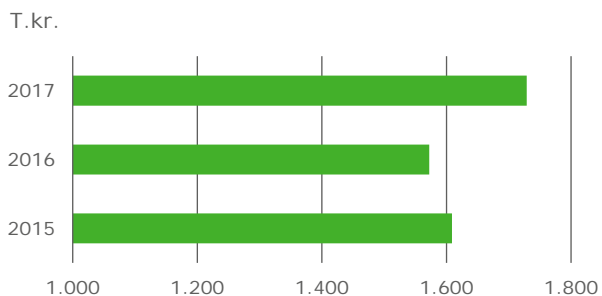
De særlige poster bestod i 2017 af omkostninger til effektiviseringstiltag i forbindelse med reorganiseringer og strukturtilpasninger samt hensættelse til kompensationer til kunder.

Årets resultat

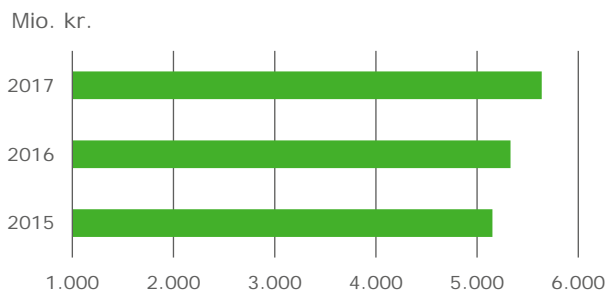
Koncernens resultat i 2017 blev -291 mio. kr. mod -239 mio. kr. i 2016. Faldet i årets resultat forklares hovedsageligt af øgede amortiseringer på immaterielle aktiver i forhold til 2016. Årets nedskrivning på udviklingsprojekter udgjorde 33 mio. kr. mod 42 mio. kr. i 2016.

Udviklingen har ikke været tilfredsstillende.

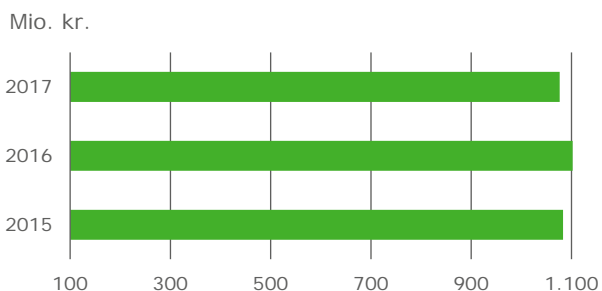
OMSÆTNING/GNS. ANTAL MEDARBEJDERE

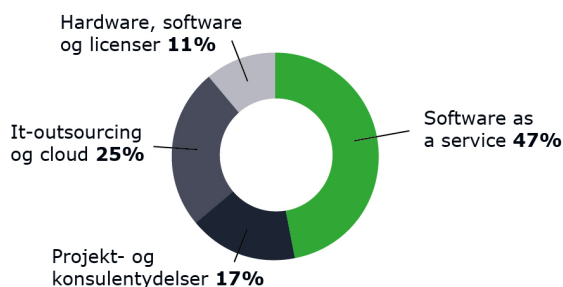
OMSÆTNING

EBITDA FØR SÆRLIGE POSTER

OMSÆTNING, PRODUKTSEGMENTER

RESULTATER

UDVALGTE HOVED- OG NØGLETAL

KMD-KONCERNEN

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016	2015	2014	2013
RESULTATOPGØRELSE					
Omsætning	5.638,1	5.329,9	5.151,2	4.813,6	4.670,3
Omkostninger	4.561,6	4.227,6	4.068,0	3.819,4	3.768,0
Resultat før afskrivninger og amortiseringer (EBITDA) før særlige poster	1.076,5	1.102,3	1.083,2	994,2	902,3
Særlige poster	-388,3	-440,6	-149,6	-57,7	-400,0
Resultat før afskrivninger og amortiseringer (EBITDA)	688,2	661,7	933,6	936,5	502,3
Afskrivninger, nedskrivninger og amortiseringer	742,7	683,4	591,3	816,2	443,3
Resultat af primær drift (EBIT)	-54,5	-21,7	342,3	120,3	59,0
Finansielle poster – netto	-246,2	-224,9	-228,1	-197,4	-208,9
Skat	9,6	8,0	-73,6	30,8	2,3
Årets resultat	-291,1	-238,6	40,6	-107,9	-147,6
Totalindkomst	-281,0	-230,0	38,6	-110,3	-157,6
BALANCE					
Aktiver i alt	7.807,9	8.340,2	7.507,5	7.858,7	7.550,3
Rentebærende gæld, netto	-4.725,9	-4.671,2	-3.991,5	-2.981,3	-2.840,3
Aktiekapital	21,8	21,8	21,8	21,8	21,8
Egenkapital i alt	603,0	884,0	1.114,0	1.908,4	2.018,7
ANLÆGSINVESTERINGER					
Investeringer i materielle anlægsaktiver	33,3	42,3	74,7	67,0	93,9
PENGESTRØMSOPGØRELSE					
Fra driftsaktivitet	389,1	689,6	636,0	247,6	447,6
Fra investeringsaktivitet	-438,5	-1.270,4	-622,5	-396,7	-5.127,5
Fra finansieringsaktivitet	-150,5	615,1	-657,8	823,4	5.056,8
Pengestrømme i alt	-199,9	34,3	-644,3	674,3	376,9
NØGLETAL					
EBITDA-margin	12,2%	12,4%	18,1%	19,5%	10,8%
EBITDA-margin før særlige poster	19,1%	20,7%	21,0%	20,7%	19,3%
Effektiv skatteprocent	3,2%	3,2%	64,6%	-40,0%	1,7%
Overskudsgrad (EBIT-margin)	-1,0%	-0,4%	6,6%	2,5%	1,3%
Soliditetsgrad	7,7%	10,6%	14,8%	24,3%	26,7%
Egenkapitalens forrentning (ROE)	-39,2%	-23,9%	2,7%	-5,5%	-7,0%
MEDARBEJDERE					
Antal fuldtidsansatte i gennemsnit	3.261	3.390	3.202	2.988	3.199

RESULTATER

OMKOSTNINGER

Omkostningsstyring

Omkostninger (andre eksterne omkostninger og personaleomkostninger) steg i 2017 med 8% til 4.562 mio. kr. I lighed med 2016 var der øgede omkostninger til projekteksekvering, og derfor realiserede KMD Holding ApS ikke det forventede fald i omkostninger. Der er igangsat aktiviteter, der vil styrke KMD's projektleverancer.

Udviklingsaktiviteter

KMD's udviklingsaktiviteter er relateret til udvikling af software i nedenstående forretningssegmenter og har i 2017 primært bestået af følgende:

- _ Kommuner & Regioner: Udvikling af nye og opdaterede løsninger inden for social- og omsorgsområdet samt institutioner og uddannelse.
- _ Stat: Udvikling af nye og opdaterede løsninger til datadistribution samt sags- og dokumenthåndtering.
- _ Erhverv: Udvikling af nye og opdaterede løsninger til brug i banker samt liv- og pensionsselskaber.

FORVENTNINGER

Finansielle forventninger til 2017

Forventningerne til 2017 var en vækst i omsætningen på mellem 2% og 4%.

KMD leverede en samlet vækst i omsætning på 5,8%, hvilket var over det forventede.

Indtjeningen i 2017 lå under det forventede grundet de øgede omkostninger til projekteksekvering.

Forventninger til 2018

For 2018 forventer KMD en omsætning og et EBITDA på niveau med 2017.

De afgørende faktorer, der vil kunne påvirke KMD's økonomiske resultat i såvel positiv som negativ retning, er primært udviklingen i nysalg til kommuner og salg til erhvervs- og statsmarkedet.

Det er KMD's forventning, at virksomheden med den nye strategi vil kunne fastholde sin position blandt de største software- og it-serviceudbydere i Danmark.

Efterfølgende begivenheder

Der er ikke indtruffet begivenheder efter balancedagen, der væsentligt påvirker koncernens finansielle stilling pr. 31. december 2017.

KMD'S FORRETNINGSSEGMENTER

KOMMUNER & REGIONER

KMD's største forretningssegment fokuserer primært på Danmarks 98 kommuner og fem regioner. Forretningssegmentet udgør 53% af omsætningen.

I 2017 havde Kommuner & Regioner en omsætning på 3.000 mio. kr., hvilket var på niveau med 2016. EBITDA for perioden var 747 mio. kr.

KMD's forretning

Medio året justerede KMD sin organisation og etablerede enheden Local Government, der samler KMD's software til det kommunale og regionale område.

Langt hovedparten af omsætningen i segmentet skabes via salg af software, som KMD udvikler til en bred vifte af de kommunale opgaver, fra økonomistyring til it-understøttelse af folkeskole og ældrepleje.

Begivenheder i året

KMD har fokus på at kunne præsentere sammenhængende borgerforløb som en integreret del af de borgernære løsninger på sundheds-, social- og arbejdsmarkedsområdet.

Fire kommuner er i drift med KMD's jobcenterløsning, KMD Momentum, som er det første kommunale fagsystem på Microsoft Azure Cloud.

I alt har 37 kommuner valgt den nye løsning, der er den teknologiske fornyelse af de tidligere løsninger, KMD Opera og Workbase.

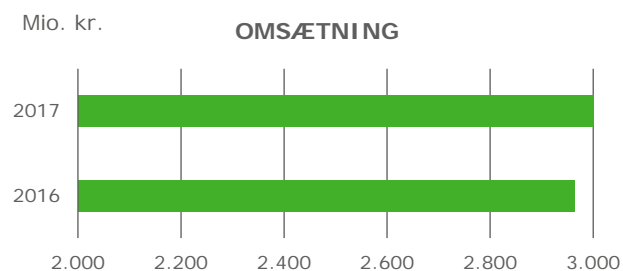
På omsorgsområdet har KMD haft travlt med at implementere it-løsningen KMD Nexus, som har en bred kundedatabase i det kommunale landskab. KMD Nexus leverer i dag den samlede platform til borgerforløb i 55 kommuner og to regioner.

KMD har implementeret de første to kunder på den nye pladsanvisningsløsning, KMD Institution, der blandt andet tilbyder enkle arbejdsgange med udbredt automatik. Over det næste år forventes flere kommuner at migrere over på den nye løsning.

Københavns Kommune fik implementeret et nyt ERP-system baseret på SAP's HANA-teknologi, og D7-kommunerne på Sjælland valgte KMD Opus ERP, hvoraf tre gik i drift i løbet af 2017.

Året har også budt på aflevering af Støttesystemerne til KOMBIT. Sagen gav en del omtale og endte med, at KMD og KOMBIT indgik et forlig. Forliget omfattede en leveringsplan for Støttesystemerne og det nye kommunale sygedagpengesystem såvel som en forlængelse af Transitionsaftalen mellem KMD og kommunerne. KMD leverede i 2017 endvidere ATP/UDK's nye debitor-system som en del af monopolbruddet.

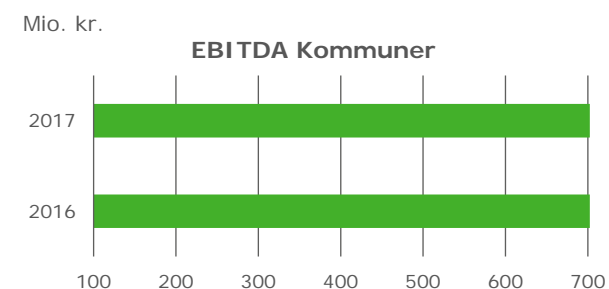
OMSÆTNING I KOMMUNER & REGIONER

KMD'S SOFTWARE- OG SERVICEOMRÅDER

- _ Arbejdsmarked
- _ Børn og uddannelse
- _ Social og sundhed
- _ Offentlige ydelser

- _ Økonomi
- _ HR, løn og personale
- _ Analyse og data
- _ Ejendomsdrift

- _ Produktivitet og samarbejde
- _ Sags- og dokumenthåndtering

- _ It-drift og -outsourcing
- _ It-sikkerhed
- _ Netværk og infrastruktur

EBITDA FØR SÆRLIGE POSTER I KOMMUNER & REGIONER

KMD'S FORRETNINGSSEGMENTER

STAT

KMD har i dag en betydelig forretning i det statslige segment, og det udgør i dag 19% af omsætningen for KMD-koncernen.

I 2017 havde KMD en omsætning på 1.083 mio. kr. i segmentet, hvilket var en vækst på 7% i forhold til 2016. EBITDA for perioden var 265 mio. kr.

KMD's forretning

Størstedelen af omsætningen i segmentet skabes via salg af software samt udbudte projekter vedrørende udvikling og vedligehold af it-løsninger.

KMD hjælper blandt andet med udvikling af fagsystemer til ministerierne, fornyelse af de statslige platforme samt udnyttelse af data på tværs til at skabe et let tilgængeligt beslutningsgrundlag på alle niveauer.

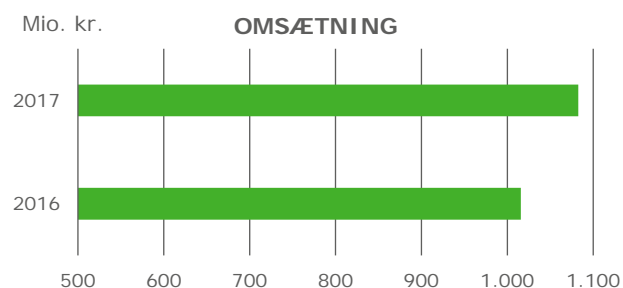
Begivenheder i året

KMD indgik aftale med Moderniseringsstyrelsen om levering, drift, vedligeholdelse, support og videreudvikling af statens budgetsystem. Systemet skal anvendes af alle danske ministerier og styrelser i Danmark.

KMD indgik primo 2017 aftale med SKAT om drift, support, vedligehold og videreudvikling af it-systemet Skattekontoen. Skattekontoen er et nøgleopkrævnings-system, der fungerer som et centralt element i skattesystemet. KMD gik i drift med løsningen ultimo året.

Der blev også indgået en række aftaler med forskellige styrelser i løbet af året. Lægemedelstyrelsen forlængede blandt andet en driftsaftale med KMD, og parterne indgik en aftale, som dækker vedligehold og videreudvikling af applikationer hos Lægemedelstyrelsen.

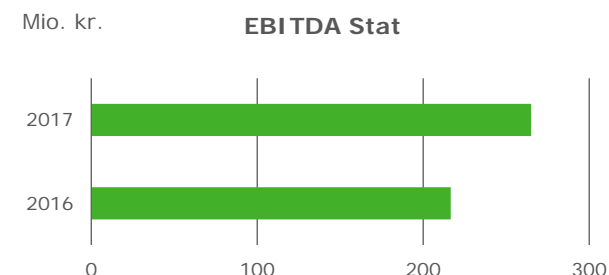
OMSÆTNING I STAT

KMD'S SOFTWARE- OG SERVICEOMRÅDER

- _ Økonomi
- _ HR, løn og personale
- _ Analyse og data
- _ Ejendomsdrift

- _ Enterprise Content Management
- _ Produktivitet og samarbejde
- _ Sags- og dokumenthåndtering

- _ Application Management

- _ It-drift og -outsourcing
- _ It-sikkerhed
- _ Netværk og infrastruktur

- _ Hardware, software og licenser

EBITDA FØR SÆRLIGE POSTER I STAT

KMD'S FORRETNINGSSEGMENTER

ERHVERV

KMD har hen over årene i stigende omfang udbygget sin forretning med det private erhvervsliv.

Forretningssegmentet Erhverv udgør i dag 27% af omsætningen.

KMD havde en omsætning på 1.545 mio. kr. i erhvervssegmentet i 2017, hvilket var en vækst på 15%. EBITDA for perioden var 87 mio. kr.

KMD's forretning

Medio året justerede KMD sin organisation og etablerede enheden KMD Business, der samler KMD's software og services til erhvervsområdet.

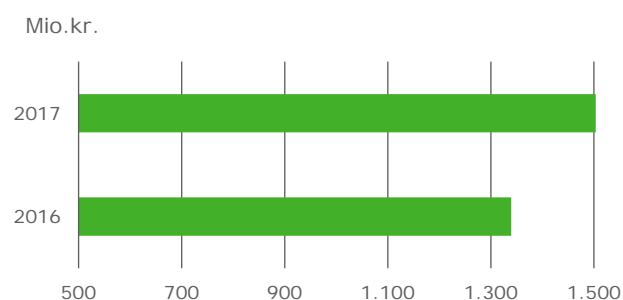
Etableringen af KMD Business betyder, at KMD fremover kan tilbyde erhvervskunderne en endnu mere dedikeret og samlet tilgang til deres forretning.

KMD Business leverer primært software og services inden for sektorerne bank og finans, forsikring og pension samt forsyning.

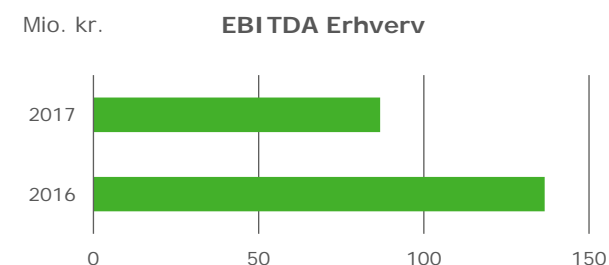
I 2017 blev Charlie Tango – det tidligere In2media group – endvidere en del af KMD-koncernen.

Med Charlie Tango som en del af koncernen kan KMD nu tilbyde en lang række ydelser og services inden for Customer Experience Management og Customer Communication Management.

OMSÆTNING I ERHVERV

EBITDA FØR SÆRLIGE POSTER I ERHVERV

Begivenheder i året

KMD har gennem en længere årrække været en markant aktør inden for løn- og HR-systemer til den private sektor. I 2017 gik KMD i luften med sin nye KMD Payroll Cloud-løsning, og systemet blev sat i drift hos den første kunde i løbet af året.

Business Intelligence og Analytics er også et satsningsområde for KMD i erhvervssegmentet. KMD har herunder et voksende engagement inden for sport og data, hvor året blandt andet bød på indgåelsen af et udviklingsarbejde med FCM Håndbold.

KMD forlængede også i 2017 sin driftsaftale med e-Boks. Aftalen cementerer et godt og langvarigt samarbejde mellem de to parter.

Året har også været travlt for dattervirksomheden Edlund, der sammen med KMD er i fuld gang med at implementere en ny brancheløsning i samarbejde med Pensam.

Blandt de nye Banqsoft-kunder i 2017 er bank- og forsikringsvirksomheden Lähtapiola i Finland, den finske afdeling af den norske bank Instabank og Optin Bank i Norge.

KMD'S SOFTWARE- OG SERVICEOMRÅDER

- _ Bank og finans
- _ Energi og forsyning
- _ Liv og pension
- _ Løn og HR
- _ ERP
- _ Business Intelligence & Analytics
- _ Financial Management
- _ Procurement
- _ Mobile løsninger
- _ CRM
- _ CMS
- _ Customer Experience Management
- _ Customer Communication Management
- _ It-drift og -outsourcing
- _ It-sikkerhed
- _ Netværk og infrastruktur
- _ Hardware, software og licenser

CORPORATE GOVERNANCE

CORPORATE GOVERNANCE

Bestyrelserne og direktionerne i koncernselskaberne har ansvar for, at selskabernes ledelsesstruktur og kontrolsystemer er hensigtsmæssige og fungerer tilfredsstillende. Grundlaget for ledelsens arbejde er blandt andet selskabsloven, årsregnskabsloven, selskabernes vedtægter og forretningsorden samt god praksis i øvrigt for virksomheder af samme størrelse som KMD-koncernen.

Ledelsesberetningen er udfærdiget med udgangspunkt i Danish Venture Capital and Private Equity Associations retningslinjer for aktivt ejerskab og åbenhed i kapitalfonde (se www.dvca.dk).

Ejerforhold og kapitalstruktur

KMD Holding ApS er ejet af AI Keyemde & Cy SCA og kommanditselskaberne AI Keyemde B K/S, AI Keyemde B2 K/S, AI Keyemde C K/S og AI Keyemde Luxembourg C2 K/S.

Alle øvrige koncernforbundne selskaber i koncernen ejes 100% af deres moderselskab.

Udbytte

Der er i 2017 ikke udloddet udbytte for KMD Holding ApS.

Bestyrelsens arbejde

Jens Due Olsen, der har været medlem af KMD's bestyrelse siden 2016, blev 1. september bestyrelsesformand for KMD. Han erstattede Léo Apotheker, som er fortsat som medlem af bestyrelsen.

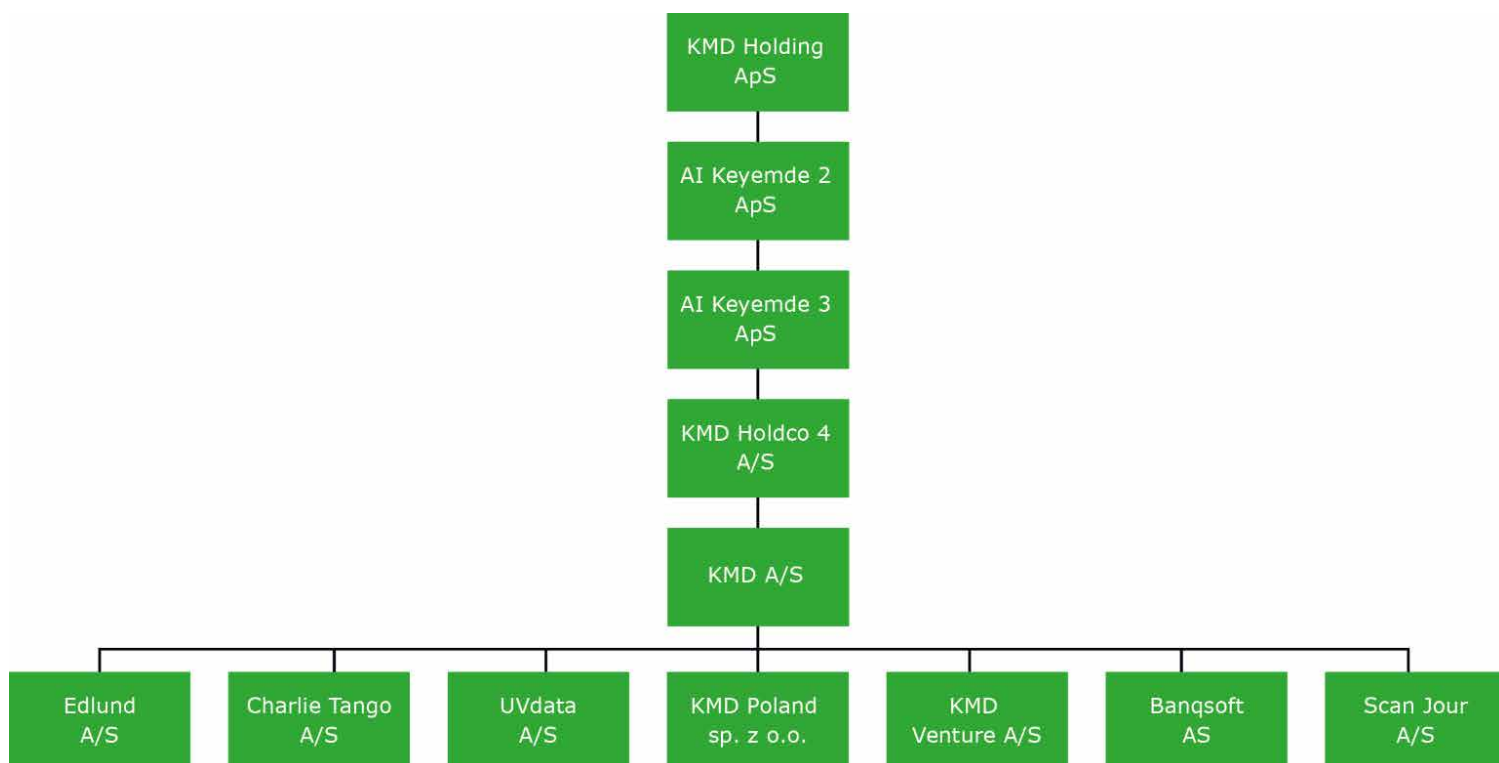
Bestyrelserne i KMD Holding ApS, de øvrige tre holdingselskaber og driftsselskabet KMD A/S har hver afholdt mellem seks og 12 bestyrelsesmøder i 2017. De øvrige dattervirksomheder har afholdt bestyrelsesmøder efter behov og tilpasset selskabernes aktivitetsniveau.

Vederlag til direktion og bestyrelse

Vederlag til direktionen og bestyrelsen fremgår af note 24 i koncernregnskabet.

Redegørelse vedrørende social ansvarlighed

KMD arbejder med mange aktiviteter inden for CSR-området. Redegørelse vedrørende social ansvarlighed samt måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen jvf. §99a og 99b i årsregnskabsloven forefindes på KMD's hjemmeside: www.kmd.dk/CSRrapport2017.

CORPORATE GOVERNANCE

SÆRLIGE RISICI

Forretningsmæssige risici

Som alle andre it-virksomheder er KMD udsat for en række forretningsmæssige risici i relation til udvikling af markedet, skift i kundernes efterspørgsel, teknologiske ændringer, medarbejderrekruttering, projekteksekvering osv.

KMD arbejder med klarlæggelse af risici som en integreret del af den løbende forretningsledelse, der konsoliderer overblikket og sikrer, at relevante foranstaltninger iværksættes.

Enterprise Risk Management-processerne eksekveres i overensstemmelse med de af bestyrelsen udstukne rammer.

En betydelig del af KMD's forretning leveres i form af kundeprojekter, hvor vilkår omkring leverancerne er skitseret i kontrakterne.

KMD A/S (som part i et konsortium sammen med CapGemini Sogeti Danmark A/S) blev den 14. september 2016 stævnet af SKAT for et beløb på 693 mio. kr. med tillæg af procesrente fra sagens anlæg. Sagen vedrører leveringen af et it-system til inddrivelse af offentlig gæld (EFI).

KMD A/S har afvist kravet i sin helhed. KMD A/S har dog hensat et beløb svarende til det tab, som KMD A/S vurderer, SKAT reelt vil kunne få tilkendt, såfremt SKAT i al væsentlighed måtte få medhold i sine hovedsynspunkter.

ATP besluttede den 14. marts 2017 at opsigte kontrakten vedrørende udvikling, drift og vedligeholdelse af et nyt pensionssystem. Som en konsekvens af opsigelsen har ATP stævnet KMD og gjort et erstatningskrav gældende på 881 mio. kr.

KMD har afvist ATP's ret til opsigelse af kontrakten, samt at der er grundlag for at rejse erstatningskrav. KMD har endvidere gjort modkrav gældende i sagen.

CORPORATE GOVERNANCE

KONTROL OG RISIKOSTYRING

KMD har etableret en række kontrol- og risikostyrings-systemer i forbindelse med regnskabs-aflæggelsen. De etablerede kontrol- og risikostyrings-systemer forbedres løbende og har til formål at sikre, at fejl og uregelmæssigheder opdages og korrigeres i tide.

Kontrolmiljø

Ansvar og beføjelser er defineret i bestyrelsens instruktioner til direktionen samt i politikker, procedurer og kodekser. Der er etableret systemer, der sikrer behørig funktionsadskillelse i regnskabsafdelingen. Den organisatoriske struktur og de interne retningslinjer udgør kontrolmiljøet sammen med love og andre regler.

Risikovurdering

Ved regnskabsaflæggelsen er opgørelsen af en række poster baseret på skøn, og nogle er genereret gennem processer, som bygger på komplekse forudsætninger. Gennem den løbende risikovurdering af igangværende kontrakter og projekter er disse poster identificeret, og omfanget af de risici, der knytter sig til posterne, er fastsat af de forretningsansvarlige controllere i tæt samarbejde med regnskabsafdelingen.

Kontrolaktiviteter

Kontrolaktiviteterne er integreret i KMD's regnskabs- og rapporteringsprocedurer og omfatter blandt andet procedurer for attestation, autorisation, godkendelse, afstemning, analyser af resultater og adskillelse af uforenelige funktioner.

Information og kommunikation

KMD opretholder informations- og kommunikationssystemer for at sikre, at regnskabsaflæggelsen er korrekt og fuldstændig. KMD's bogføringsregler og procedurer for regnskabsaflæggelsen fremgår af en regnskabsmanual.

Overvågning

KMD anvender et omfattende økonomisystem til overvågning af selskabets resultater, som gør det muligt på et tidligt tidspunkt at opdage og korrigere eventuelle fejl og uregelmæssigheder i regnskabsaflæggelsen, herunder konstaterede svagheder i de interne kontroller, manglende overholdelse af procedurer og politikker mv.

STRATEGI

KMD'S STRATEGI

KMD driver forretningen efter vækststrategien mod 2022, "KMD på flere markeder".

KMD's strategi indebærer en fastholdelse af den nuværende stærke markedsposition i de danske kommuner såvel som en øget markedsandel inden for software til private virksomheder og statslige institutioner på tværs af det nordiske marked.

Strategi 2022

"KMD på flere markeder" opererer med tre hovedfokusområder:

- _ KMD skal styrke engagementet i flere markedssegmenter. KMD har en klar vækststrategi inden for den offentlige og private sektor, hvor en større balance og et bredere markedsaftryk er i fokus.
- _ Kundernes tilfredshed skal kontinuerligt være et fokusområde. Kunderne skal fortsætte med at udvikle deres engagement med KMD og anbefale virksomheden til andre.
- _ KMD skal være mere effektiv. KMD fortsætter sit fokus på omkostningerne for at sikre en så konkurrencedygtig forretning som muligt.

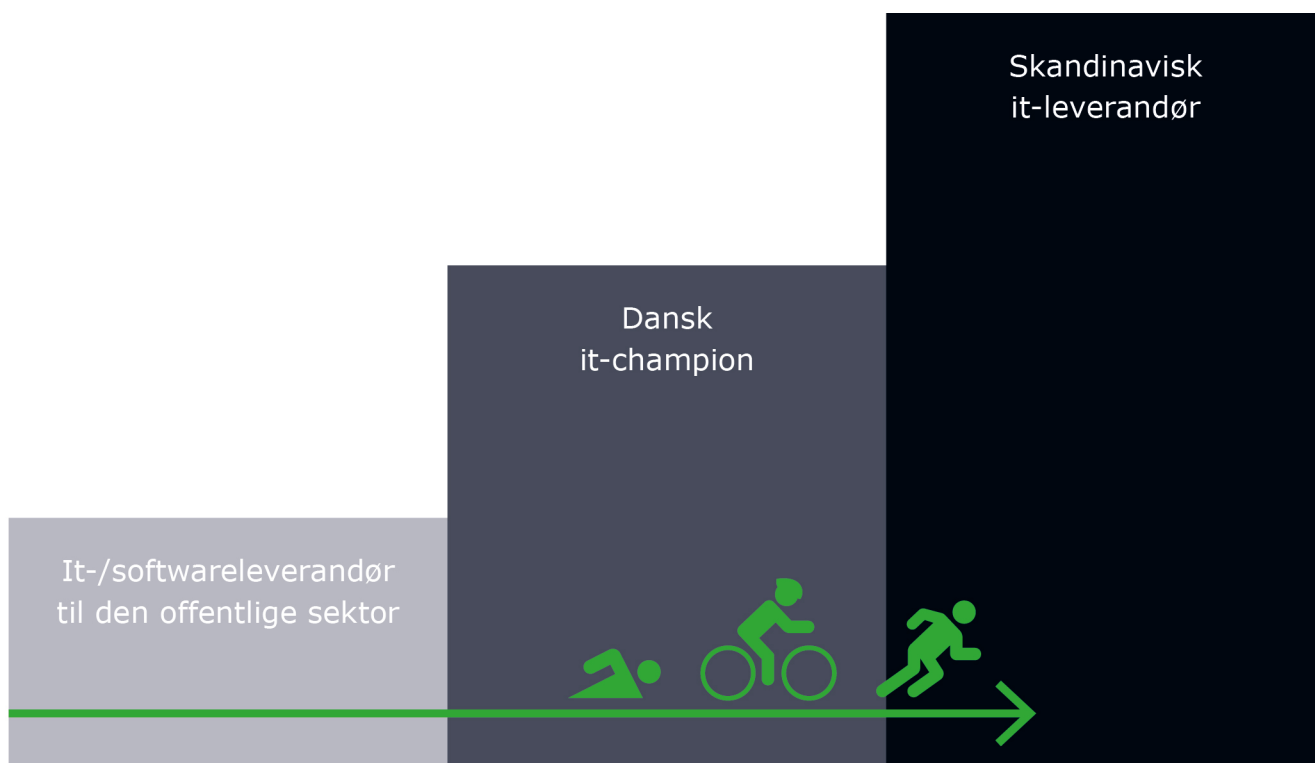
Begivenheder i året

KMD gennemførte medio året en organisationsændring som led i fortsættelsen af transformationen fra kommunal leverandør til nordisk softwareleverandør på tværs af både private og offentlige virksomheder.

KMD samlede sin kommunale forretning i den strategiske forretningsenhed Local Government og ligeledes erhvervsforretningen i den strategiske forretningsenhed KMD Business. KMD Business har fået sin egen selvstændige visuelle identitet for at understrege ambitionerne inden for segmentet.

Det er KMD's strategi på erhvervsmarkedet, at indsatsen særligt inden for den finansielle vertikale udvikles og får en stigende betydning for KMD's forretning. Udviklingen sker på tværs af koncernen i et tæt samarbejde med dattervirksomhederne.

For at udvikle KMD's tilbud til kunderne både på løsnings- og kompetencesiden har KMD i de seneste år købt en række virksomheder. I 2017 blev Charlie Tango – det tidligere In2media group – en del af KMD-koncernen. Charlie Tango tilfører teknologiske, digitale og kreative kompetencer, der imødekommer den stigende efterspørgsel inden for digital transformation.

KMD'S LEDELSE

BESTYRELSERNE I KMD HOLDING APS OG KMD A/S

Formand

JENS DUE OLSEN

Født 1963

Professionelt bestyrelsesmedlem

Cand.polit., Københavns Universitet

Bestyrelsesmedlem i KMD Holding ApS og KMD A/S siden 2016

Øvrige tillidsposter:

Formand for bestyrelsen i NKT og BørneBasketFonden

Næstformand i bestyrelsen i PFA Pension A/S

Medlem af bestyrelsen i Auriga Industries A/S,

Bladt Industries A/S, Heptagon Advanced Micro Optics

Inc., Pierre.dk A/S, Cryptomathic A/S, Gyldendal A/S,

Royal Unibrew A/S og Auris Luxembourg III S.A.

Uafhængighed:

Anses som uafhængig af KMD-koncernen.

Bestyrelsesmedlemmer

LÉO APOTHEKER

Født 1953

Professionelt bestyrelsesmedlem

BA Economics & International Relations fra Hebrew University, Jerusalem

Bestyrelsesmedlem i KMD Holding ApS og KMD A/S siden 2012

Øvrige tillidsposter:

Formand for bestyrelsen i Unit4

Næstformand i bestyrelsen for Schneider Electric SA

Uafhængighed:

Anses som uafhængig af KMD-koncernen.

JOHN WOYTON

Født 1978

Managing Director i Advent International

Bachelor i økonomi fra London School of Economics

Bestyrelsesmedlem i KMD Holding ApS og KMD A/S siden 2012

Øvrige tillidsposter:

Medlem af bestyrelsen i Unit4 og FinancialForce

Uafhængighed:

Anses ikke som uafhængig af KMD-koncernen som følge af ansættelse i Advent International.

THOMAS WEISMAN

Født 1980

Director i Advent International

Bachelor i historie og litteratur fra Harvard University

Bestyrelsesmedlem i KMD Holding ApS og KMD A/S siden 2017

Øvrige tillidsposter:

Medlem af bestyrelsen i Idemia

Uafhængighed:

Anses ikke som uafhængig af KMD-koncernen

som følge af ansættelse i Advent International.

MICHAEL CHRISTIANSEN

Født 1945

Professionelt bestyrelsesmedlem

Cand.jur., Københavns Universitet

Bestyrelsesmedlem i KMD Holding ApS og KMD A/S siden 2010

Øvrige tillidsposter:

Formand for bestyrelsen i DR, Dansk Retursystem A/S,

Aarhus Universitet, Kraft & Partners A/S, Lead Agency A/S samt SHL A/S

Medlem af bestyrelsen i Den Norske Operan, Kungliga

Operan i Stockholm, CEJ A/S og Capnova A/S

Uafhængighed:

Anses som uafhængig af KMD-koncernen.

MORTEN HÜBBE

Født 1972

Koncernchef i Tryg

Bachelor i SPRØK, cand.merc. i finansiering og regnskab,

Copenhagen Business School. Executive Leadership

Program fra The University of Pennsylvania – The

Wharton School

Bestyrelsesmedlem i KMD Holding ApS og KMD A/S

siden 2015

Øvrige tillidsposter:

Medlem af bestyrelsen i Tryg Ejendomme A/S, Ejendoms-

selskabet af 8. maj 2008 A/S og Tjenestemændenes

Forsikring

Uafhængighed:

Anses som uafhængig af KMD-koncernen.

KMD'S LEDELSE || BESTYRELSERNE I KMD HOLDING APS OG KMD A/S

ELSE BERGMAN

Født 1954

Fagkonsulent i KMD A/S

Ansæt i KMD 1980

Bestyrelsesmedlem i KMD A/S siden 2012

Øvrige tillidsposter:

Tillidsrepræsentant i KMD

Uafhængighed:

Anses ikke som uafhængig som følge af ansættelse i koncernen.

KIM SKOVGAARD

Født 1962

Servicekonsulent i KMD A/S

Ansæt i KMD i 1987

Bestyrelsesmedlem i KMD A/S siden 2014

Øvrige tillidsposter:

Fællestillidsrepræsentant i KMD

Uafhængighed:

Anses ikke som uafhængig som følge af ansættelse i koncernen.

THOMAS BISBALLE

Født 1970

Driftsoperatør i KMD A/S

Ansæt i KMD i 2004

Bestyrelsesmedlem i KMD A/S siden 2014

Øvrige tillidsposter:

Tillidsrepræsentant i KMD, arbejdsmiljørepræsentant i KMD, formand for Samdata\HK

Uafhængighed:

Anses ikke som uafhængig som følge af ansættelse i koncernen.

HENRIK HARDER OLSEN

Født 1972

Servicekonsulent i KMD A/S

Ansæt i KMD i 2003

Bestyrelsesmedlem i KMD Holdco 4 A/S siden 2014

Øvrige tillidsposter:

Tillidsrepræsentant i KMD, medlem af bestyrelsen i ITMK HK Østjylland

Uafhængighed:

Anses ikke som uafhængig som følge af ansættelse i koncernen.

Bestyrelserne i øvrige dattervirksomheder fremgår af de pågældende selskaber.

KMD'S LEDELSE

KMD A/S' DIREKTION OG GROUP MANAGEMENT

Direktion

EVA BERNEKE
Administrerende direktør

JANNICH KIHOLM LUND
Økonomidirektør

Forretningsledelse

OLE N.J. JENSEN
Direktør, Case & Benefits

METTE LOUISE KAAGAARD
Direktør, Local Government

HELLE HUSS
Direktør, KMD Business

SØREN AMUND HENRIKSEN
Direktør, Central Government

PER JOHANSON
Direktør, Financial Service Industry

THOMAS FLARUP
Direktør, Software Center

LARS-HENRIK JESSEN
Direktør, Operations

Stabsledelse

BETINA HAGERUP
Direktør, Strategy, Technology & Communication

PETER ALBRECHTSEN
Direktør (konstitueret), Advokat, Human Resources

REGNSKAB

Koncernregnskab

- 20_Koncernresultatopgørelse
- 20_Koncerntotalindkomstopgørelse
- 21_Koncernbalance
- 23_Koncernegenkapitalopgørelse
- 24_Koncernpengestrømsopgørelse
- 25_Noter til koncernregnskabet
- 59_Forklaring af nøgletal

Regnskab for moderselskabet

- 60_Moderselskabets resultatopgørelse
- 61_Moderselskabets balance
- 63_Moderselskabets egenkapitalopgørelse
- 64_Noter til moderselskabets regnskab

Påtegninger

- 69_Ledelsespåtegning
- 70_Den uafhængige revisors erklæringer

KONCERNREGNSKAB

KONCERNRESULTATOPGØRELSE

BELØB I MIO. KR.

Note		2017	2016
4	Omsætning	5.638,1	5.329,9
5	Andre eksterne omkostninger	2.314,4	2.081,1
6	Personaleomkostninger	2.247,2	2.146,5
	Resultat før afskrivninger og amortiseringer (EBITDA) før særlige poster	1.076,5	1.102,3
7	Særlige poster	-388,3	-440,6
	Resultat før afskrivninger og amortiseringer (EBITDA)	688,2	661,7
9,10	Af- og nedskrivninger samt amortiseringer	742,7	683,4
	Resultat af primær drift (EBIT)	-54,5	-21,7
8	Finansielle indtægter	11,0	20,5
8	Finansielle omkostninger	257,2	245,4
	Resultat før skat (EBT)	-300,7	-246,6
16	Skat af årets resultat	-9,6	-8,0
	Årets resultat	-291,1	-238,6

KONCERNTOTALINDKOMSTOPGØRELSE

BELØB I MIO. KR.

Note		2017	2016
	Årets resultat	-291,1	-238,6
	Anden totalindkomst		
	Poster, der efterfølgende recirkuleres til resultatopgørelsen		
	Værdireguleringer af sikringstransaktioner før skat	-2,8	-2,4
	Værdireguleringer af sikringstransaktioner ført via finansielle poster	14,3	11,8
	Valutakursregulering af udenlandske virksomheder	2,0	-0,3
	Skat af anden totalindkomst	-3,4	-0,5
	Anden totalindkomst efter skat	10,1	8,6
	Totalindkomst	-281,0	-230,0

KONCERNREGNSKAB

KONCERNBALANCE PR. 31. DECEMBER

AKTIVER

BELØB I MIO. KR.

Note		2017	2016
LANGFRISTEDE AKTIVER			
	Kundeforhold	597,3	854,6
	Varemærker	92,8	92,8
	Rettigheder og software	106,2	129,7
	Goodwill	4.470,2	4.380,4
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	522,3	710,3
	Udviklingsprojekter under udførelse	521,3	399,2
9	Immaterielle anlægsaktiver	6.310,1	6.567,0
	Grunde og bygninger	56,3	61,8
	Indretning af lejede lokaler	46,1	44,3
	Tekniske anlæg og maskiner	28,1	40,9
	Inventar, driftsmateriel og biler	33,7	28,9
10	Materielle anlægsaktiver	164,2	175,9
11	Deposita	49,7	48,0
	Udskudt skatteaktiv	8,4	9,4
	Andre langfristede aktiver	58,1	57,4
	Langfristede aktiver i alt	6.532,4	6.800,3
KORTFRISTEDE AKTIVER			
	Kapitalandele i associerede virksomheder	3,6	1,8
12	Varebeholdninger	4,1	3,5
19	Tilgodehavender fra salg	776,0	890,0
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	12,9	0,0
	Tilgodehavender hos associerede virksomheder	0,1	0,3
13	Igangværende arbejder for fremmed regning	109,1	121,6
	Andre tilgodehavender	42,3	27,0
	Tilgodehavende selskabsskat	9,9	8,4
14	Periodeafgrænsningsposter	75,3	46,0
	Afledte finansielle instrumenter	0,8	0,0
	Likvide beholdninger	241,4	441,3
	Kortfristede aktiver i alt	1.275,5	1.539,9
	Aktiver i alt	7.807,9	8.340,2

KONCERNREGNSKAB

KONCERNBALANCE PR. 31. DECEMBER

EGENKAPITAL OG FORPLIGTELSER

BELØB I MIO. KR.

Note		2017	2016
EGENKAPITAL			
15	Aktiekapital	21,8	21,8
	Reserve for sikringstransaktioner	0,0	-8,1
	Reserve for valutakursregulering	4,3	2,3
	Overført resultat	576,9	868,0
	Foreslået udbytte	0,0	0,0
	Egenkapital i alt	603,0	884,0
FORPLIGTELSER			
16	Hensættelse til udskudt skat	272,9	325,1
17	Hensatte forpligtelser	162,3	158,6
19	Lån	4.559,1	4.549,2
19	Andre gældsforpligtelser	81,7	34,7
	Langfristede forpligtelser i alt	5.076,0	5.067,6
19	Lån	164,3	285,0
	Forudbetalinger fra kunder	35,7	35,6
	Leverandørgæld	787,7	692,4
	Gæld til tilknyttede virksomheder	219,8	222,8
18	Andre gældsforpligtelser	544,2	655,7
	Afledte finansielle instrumenter	0,0	9,0
	Skyldig selskabsskat	9,9	80,6
17	Hensatte forpligtelser	221,3	257,8
	Periodeafgrænsningsposter	146,0	149,7
	Kortfristede forpligtelser i alt	2.128,9	2.388,6
	Forpligtelser i alt	7.204,9	7.456,2
	Egenkapital og forpligtelser i alt	7.807,9	8.340,2

KONCERNREGNSKAB

KONCERNEGENKAPITALOPGØRELSE

BELØB I MIO. KR.

	Aktie- kapital	Reserve for sikrings- trans- aktioner	Reserve for valuta- kursregu- leringer	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt
Egenkapital pr. 1. januar 2016	21,8	-17,0	2,6	1.106,6	0,0	1.114,0
Årets resultat				-238,6		-238,6
Anden totalindkomst		8,9	-0,3			8,6
Foreslået udbytte						0,0
Udbetalt udbytte						0,0
Egenkapital pr. 31. december 2016	21,8	-8,1	2,3	868,0	0,0	884,0
Årets resultat				-291,1		-291,1
Anden totalindkomst		8,1	2,0			10,1
Foreslået udbytte						0,0
Udbetalt udbytte						0,0
Egenkapital pr. 31. december 2017	21,8	0,0	4,3	576,9	0,0	603,0

Reserve for valutakursreguleringer vedrører kursregulering af resultat og nettoaktiver for koncernvirksomheder, der har en funktionel valuta, som afviger fra præsentrationsvalutaen.

Udbetalt udbytte udgjorde i 2016 og 2017 0 kr. pr. aktie.

KONCERNREGNSKAB

KONCERNPENGESTRØMSOPGØRELSE

BELØB I MIO. KR.

Note		2017	2016
	Resultat før afskrivninger og amortiseringer (EBITDA)	688,2	661,7
20	Reguleringer af ikke-kontante poster	-41,5	-15,2
21	Ændringer i driftskapital	93,7	379,1
	Betalte selskabsskatter	-128,4	-143,1
	Finansielle indbetalinger	33,7	20,6
	Finansielle udbetalinger	-256,6	-213,5
	Pengestrømme fra driftsaktiviteter i alt	389,1	689,6
9	Investeringer i immaterielle aktiver	-260,2	-269,7
10	Investeringer i materielle aktiver	-33,3	-42,3
	Salg af materielle anlægsaktiver	0,2	13,6
22	Investering i virksomheder	-145,3	-972,0
	Pengestrømme fra investeringsaktiviteter i alt	-438,5	-1.270,4
	Afdrag på lån	-265,2	-341,9
	Optagelse af lån	144,2	920,4
	Anden gæld	-2,3	1,1
	Afdrag på finansiel leasing	-11,3	-18,3
	Lån til tilknyttede virksomheder	-15,9	53,8
	Betalt udbytte	0,0	0,0
	Pengestrømme fra finansieringsaktiviteter i alt	-150,5	615,1
	Pengestrømme i alt	-199,9	34,3
	Likvider pr. 1. januar	441,3	407,0
	Likvider pr. 31. december	241,4	441,3

KONCERNREGNSKAB

NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

- 01_Anvendt regnskabspraksis
- 02_Væsentlige regnskabsmæssige vurderinger og skøn
- 03_Nye regnskabsstandarder
- 04_Segmenter
- 05_Revisionshonorar
- 06_Personaleomkostninger
- 07_Særlige poster
- 08_Finansielle indtægter/omkostninger
- 09_Immaterielle anlægsaktiver
- 10_Materielle anlægsaktiver
- 11_Deposita
- 12_Varebeholdninger
- 13_Igangværende arbejder for fremmed regning
- 14_Periodeafgrænsningsposter
- 15_Aktiekapital
- 16_Skat af årets resultat
- 17_Hensatte forpligtelser
- 18_Andre gældsforpligtelser, kortfristede
- 19_Finansielle instrumenter mv.
- 20_Reguleringer af ikke-kontante poster
- 21_Ændring i driftskapital
- 22_Investering i virksomheder
- 23_Eventualaktiver og -forpligtelser
- 24_Nærtstående parter
- 25_Begivenheder efter balancedagen

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 01_ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Koncernregnskabet for KMD er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkendt af EU pr. 31. december 2017 samt de yderligere danske oplysningskrav i IFRS-bekendtgørelsen udstedt af Erhvervsstyrelsen.

Grundlag for udarbejdelse

Regnskabstallene er udarbejdet i overensstemmelse med det historiske kostprisprincip, undtagen hvor IFRS udtrykkeligt kræver anvendelse af anden værdi.

Konsolidering

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet KMD Holding A/S og dattervirksomhederne, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde har en bestemmende indflydelse. Dattervirksomheder indregnes fra det tidspunkt, hvor bestemmende indflydelse opnås.

Koncernregnskabet er udarbejdet på grundlag af regnskaber for moderselskabet og dattervirksomhederne som et sammendrag af regnskabsposter af ensartet karakter. De regnskaber, der er anvendt til brug for koncernregnskabet, er aflagt i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

Der er ved sammendraget foretaget eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Virksomheder, hvor moderselskabet direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne eller på anden måde udøver betydelig indflydelse, anses som associerede virksomheder.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede dattervirksomheder indregnes fra det tidspunkt, hvor der opnås kontrol over det tilkøbte (overtagelsesdagen). Ved erhvervelse af dattervirksomheder anvendes overtagelsesmetoden. Associerede virksomheder, som besiddes med henblik på salg, indregnes til laveste værdi af kostpris eller nettorealiseringsværdi.

For køb opgøres anskaffelsesprisen som dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser samt udstedte aktier. Anskaffelsesprisen indeholder dagsværdien af eventuelle betingede vederlag (earn-outs). Omkostninger ved erhvervelsen omkostningsføres i den periode, hvor de afholdes.

Identificerbare aktiver, forpligtelser og eventuelle forpligtelser (nettoaktiver) vedrørende den overtagne virksomhed indregnes til dagsværdien på overtagelsesdagen.

Ved hver overtagelse indregnes goodwill og minoritetsinteresser efter en af følgende metoder:

_ Goodwill relateret til den overtagne virksomhed udgøres af et eventuelt positivt forskelsbeløb mellem den samlede dagsværdi af den overtagne virksomhed og dagsværdien af de samlede regnskabsmæssige nettoaktiver. Minoritetsinteresser indregnes til andelen af den overtagne virksomheds samlede dagsværdi (fuld goodwill).

_ Goodwill relateret til den overtagne virksomhed udgøres af et eventuelt positivt forskelsbeløb mellem anskaffelsessummen og dagsværdien af koncernens andel af den erhvervede virksomheds regnskabsmæssige nettoaktiver på overtagelsestidspunktet. Minoritetsinteresser indregnes til den forholdsmæssige andel af de overtagne nettoaktiver (forholdsmæssig goodwill).

Goodwill indregnes under immaterielle anlægsaktiver. Goodwill afskrives ikke, men vurderes årligt samt ved tegn på værdiforringelse for at afgøre, om den har været udsat for værdiforringelse. Er dette tilfældet, foretages nedskrivning til aktivets lavere genindvindingsværdi.

Solgte eller afviklede virksomheder indregnes frem til afståelsestidspunktet. En eventuel avance eller et eventuelt tab i forhold til den regnskabsmæssige værdi på afståelsestidspunktet resultatføres ved salg, i det omfang kontrollen over dattervirksomheden tillige afgives.

Forskellen på kostpris på erhvervede minoritetsinteresser og den regnskabsmæssige værdi af disse indregnes i egenkapitalen. Fortjeneste eller tab ved salg af minoritetsinteresser indregnes ligeledes på egenkapitalen.

Sammenligningstal korrigeres ikke for nyerhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Valutaomregning

Koncernregnskabets præsentationsvaluta er DKK.

Transaktioner i fremmed valuta er i årets løb omregnet til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Udenlandske dattervirksomheders balance med en anden funktionel valuta end DKK omregnes til balancedagens valutakurs. Virksomhedernes resultat- og pengestrømsopgørelser omregnes til gennemsnitskurser, som tilnærmelsesvis svarer til transaktionsdagens kurs. Valuta-

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

kursreguleringer, der opstår ved omregning af udenlandske dattervirksomheders egenkapital primo året, samt valutakursreguleringer, der opstår som følge af omregning af resultatopgørelsen til gennemsnitlig valutakurs og af, at balancen omregnes til balancedagens valutakurs, indregnes under totalindkomstopgørelsen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle kontrakter, som anses for at opfylde betingelserne for behandling som pengestrømssikringsinstrumenter, benævnes som "effektive", mens sikringsinstrumenter, som omvendt ikke anses for at opfylde disse betingelser, benævnes som "ikke-effektive".

Ændring i dagsværdien af effektive afledte finansielle kontrakter anvendt til afdækning af fremtidige pengestrømme indregnes i totalindkomsten og akkumuleres som en reserve i egenkapitalen.

Ændring i dagsværdien af ikke-effektive afledte finansielle kontrakter indregnes direkte i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Afledte finansielle instrumenter indregnes i balancen på handelsdagen til dagsværdi og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle kontrakter indgår under henholdsvis Andre tilgodehavender og Afledte finansielle instrumenter.

Dagsværdien af afledte finansielle instrumenter opgøres ved hjælp af sædvanligt benyttede værdiansættelsesmetoder for sådanne kontrakter baseret på observerbare markedsdata. Dagsværdien af rentesikringskontrakter beregnes som nutidsværdien af de forventede fremtidige pengestrømme.

For effektive såvel som for ikke-effektive afledte finansielle kontrakter indregnes den del af dagsværdireguleringen, som kan henføres til tidsværdi, altid direkte i resultatopgørelsen.

Alle dagsværdier er baseret på priser opgjort til markedsværdi eller standardmodeller for prisfastsættelse.

Resultatopgørelsen

Omsætning

Indtægter ved salg af serviceydelser indregnes løbende, når ydelserne udføres.

Indtægter ved salg af handelsvarer indgår i omsætningen på tidspunktet for levering og risikoens overgang, såfremt indtægten kan opgøres pålideligt. Omsætningen opgøres efter fradrag af moms, afgifter og rabatter.

Indtægter fra konsulentytelser indregnes som omsætning, i takt med at arbejdet udføres, hvorved omsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejde.

Licensindtægter indregnes på det tidspunkt, hvor betingelser for risikoovergang er opfyldt, hvilket typisk er sammenfaldende med leveringstidspunktet.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder regnskabsposter, der afholdes for at kunne opnå årets omsætning, herunder vareforbrug i forbindelse med salg af handelsvarer, samt andre eksterne omkostninger til distribution, salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer, ydelser på operationelle leasingkontrakter mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter lønninger, gager og pension til koncernens personale samt øvrige personaleomkostninger.

Særlige poster

Særlige poster er omkostninger eller indtægter, som er registreret i resultatopgørelsen, og som ikke direkte kan henføres til den ordinære drift. Disse omkostninger og indtægter indeholder udgifter til omstruktureringer og grundlæggende strukturtilpasninger samt regulering af hensættelse til særlige kompensationer til kunder. De er derfor præsenteret separat for at give et mere sammenligneligt grundlag for vurdering af den underliggende forretning.

Tab og gevinst i forbindelse med salg af anlægsaktiver indregnes under Særlige poster.

Aktiebaseret vederlæggelse

Aktietegningsretter måles til dagsværdien af de tildelte aktietegningsretter på tildelingstidspunktet fratrukket eventuel egenbetaling fra medarbejderne. Overstiger dagsværdien egenbetalingen, anses det overskydende beløb som værende vederlag for ydelser modtaget fra medarbejdere. Det overskydende beløb indregnes derfor i resultatopgørelsen under personaleomkostninger over den periode, hvor den endelige ret til tegningsretterne opnås. Modposten hertil indregnes direkte på egenkapitalen, såfremt der er tale om egenkapitalbaserede ordninger.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger, aktieudbytter, finansielle omkostninger ved finansiel leasing, realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af kurstab samt låneomkostninger. Låneomkostninger, der kan henføres direkte til køb, opførelse eller produktion af et kvalificerende aktiv, indgår som en del af omkostningen for aktivet. Et kvalificerende aktiv er et aktiv, som det nødvendigvis

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

tager en betydelig periode at gøre klar til dets tilsigtede brug eller salg.

Skat

Skat af årets resultat består af aktuel og udskudt skat for året, effekten på udskudt skat af ændringer i skattesatser og regulering af skat vedrørende tidligere år. Den del af årets skat, der kan henføres til posterings direkte på totalindkomstopgørelsen, indregnes direkte herpå.

Aktuel skat beregnes med den for året gældende skattesats. Udskudt skat beregnes på grundlag af de skatteregler og skattesatser i de respektive lande, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Goodwill indregnes til kostpris fratrukket akkumulerede nedskrivninger.

Der foretages årligt nedskrivningstest på goodwill, såfremt der er indikationer på værdifald. Nedskrivningstesten foretages for den aktivitet eller det forretningsområde, som goodwill relaterer sig til. Goodwill nedskrives til det højeste af kapitalværdien og nettosalgsprisen for den aktivitet eller det forretningsområde, som goodwill knytter sig til (genindvindingsværdi), såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle anlægsaktiver omfatter endvidere erhvervede immaterielle rettigheder samt udviklingsprojekter, som opfylder kriterierne for aktivering.

Kunderelaterede aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede amortiseringer og nedskrivninger for værdiforringelse baseret på det forventede forbrugsmønster for fremtidige økonomiske fordele.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende produktet eller processen, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, såfremt der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrationsomkostninger samt de samlede udviklingsomkostninger. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, i takt med at de afholdes.

Udviklingsomkostninger opgøres til de direkte medgåede medarbejderomkostninger samt en andel af andre omkostninger, der direkte kan henføres til de enkelte udviklingsprojekter.

Amortiseringer på immaterielle anlægsaktiver eksklusive goodwill sker lineært over en periode på op til 20 år baseret på erfaring omkring anvendelsestiden.

Aktivernes brugstid vurderes og reguleres om nødvendigt på hver balancedag. De væsentligste amortiseringer udgør:

Amortiseringsperiode	
Erhvervede software-rettigheder	3-5 år
Udviklingsprojekter	3-15 år
Kundeforhold	5-15 år
Øvrige rettigheder	3-20 år

Der foretages nedskrivningstest på erhvervede immaterielle rettigheder og færdiggjorte udviklingsprojekter, såfremt der er indikationer på værdifald. Endvidere foretages årligt nedskrivningstest på igangværende udviklingsprojekter.

Nedskrivningstesten foretages for hvert enkelt aktiv eller gruppe af aktiver. Aktiverne nedskrives til det højeste af aktivets eller aktivgruppens kapitalværdi og nettosalgspris (genindvindingsværdi), såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver omfatter grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt inventar, driftsmateriel og biler. Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med tillæg af eventuelle opskrivninger og med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært over de enkelte aktivers forventede brugstid. De væsentligste afskrivningsperioder udgør:

Afskrivningsperiode	
Grunde og bygninger	50 år
Indretning af lejede lokaler	10-30 år
Større bygningsinstallationer	10 år
Tekniske anlæg og maskiner	2-5 år
Inventar, driftsmateriel og biler	2-5 år

Aktiver under eventuelle finansielle leasingkontrakter måles til det laveste beløb af dagsværdi ifølge leasingkontrakten og nutidsværdien af leasingydelse, opgjort på basis af leasingkontraktens interne rente med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages nedskrivningstest på materielle anlægsaktiver, såfremt der er indikationer på værdifald.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

Nedskrivningstesten foretages for hvert enkelt aktiv eller gruppe af aktiver. Aktiverne nedskrives til det højeste af aktivets eller aktivgruppens kapitalværdi og nettosalgpris (genindvindingsværdi), såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes efter den indre værdis metode. I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter koncernens regnskabspraksis med tillæg af goodwill.

I balancen indregnes kapitalandele i associerede virksomheder til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter koncernens regnskabspraksis med tillæg af goodwill. Associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives, såfremt der ud fra en individuel vurdering er behov herfor. Såfremt der er en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den associerede virksomheds underbalance, indregnes en forpligtelse hertil.

Varebeholdninger

Varebeholdninger indregnes til kostpris, der beregnes på baggrund af gennemsnitlig anskaffelsespris. For varer, hvor anskaffelsesprisen overstiger den forventede salgspris med fradrag af færdiggørelses- og salgskostninger, er der foretaget nedskrivning til denne lavere nettorealiseringsværdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender og udlån omfatter tilgodehavender opstået ved salg. Sådanne tilgodehavender klassificeres som kortfristede bortset fra den del, der forfalder mere end 12 måneder fra balancedagen. Beløbene er indeholdt i posterne Tilgodehavender fra salg og Andre tilgodehavender.

Tilgodehavender indregnes i balancen til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris. Dette vil for kortfristede uforrentede tilgodehavender og for variabelt forrentede tilgodehavender sædvanligvis svare til nominal værdi.

Selskabet vurderer på hver balancedag, om der er forhold, som indikerer, at væsentlige enkelttilgodehavender har været udsat for værdifald. Dette vurderes ud fra et alderskriterium og objektive indikationer på finansielle problemer hos debitorer. Vurderes det, at tilgodehavendet ikke vil blive betalt fuldt ud, opgøres den amortiserede kostpris på grundlag af disse forventede lavere betalinger. Det vurderes endvidere, om grupper af tilgodehavender, som ikke enkeltvis er væsentlige, har været udsat for værdifald. Der foretages en gruppevis nedskrivning herpå baseret på koncernens erfaringer.

Igangværende leverancer af konsulentydelse

Igangværende leverancer af konsulentydelse måles til salgsværdi af det udførte arbejde. Færdiggørelsesgraden opgøres på grundlag af de medgåede direkte og indirekte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger.

Værdien af de enkelte igangværende leverancer med fradrag af acontofaktureringer klassificeres som tilgodehavender, såfremt beløbene er positive, og som gæld, såfremt beløbene er negative.

Der foretages hensættelse til forventede tab på i gangværende leverancer. Hensættelsen er baseret på en individuel vurdering af tabet frem til arbejdets færdiggørelse.

Periodeafgrænsningsposter (aktiv)

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter forudbetalte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår og måles til amortiseret kostpris.

Egenkapital

Udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en begivenhed indtruffet før eller på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser indregnes i balancen som beregnet skat af årets forventede skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt betalte acontoskatte.

Udskudt skat måles på grundlag af de gældende skatteregler og skattesatser i de respektive lande, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændringer i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen, bortset fra effekten vedrørende poster indregnet i anden totalindkomst. Hensættelse til udskudt skat beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier.

Udskudte skatteaktiver indregnes med den værdi, som de forventes at blive udnyttet med, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser præsenteres modregnet inden for samme juridiske skatteenhed og jurisdiktion.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

Leasingforpligtelser

De finansielle leasingforpligtelser måles til nutidsværdien af de resterende leasingydelse inklusive en eventuel garanteret restværdi baseret på de enkelte leasingkontraktens interne rente.

Finansielle gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger og måles efterfølgende til amortiseret kostpris opgjort på basis af den effektive rente på låneoptagelsestidspunktet.

Periodeafgrænsningsposter (passiv)

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i efterfølgende år og måles til amortiseret kostpris.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser virksomhedens pengestrømme for året, årets forskydning i likvider samt selskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet præsenteres indirekte og opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapitalen, betalte finansielle poster samt betalte selskabsskatter.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af anlægsaktiver, værdipapirer henført til investeringsaktivitet samt modtaget udbytte fra dattervirksomheder og associerede virksomheder.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter udbyttebetalinger til aktionærer, kapitalforhøjelser og -nedsættelser samt optagelse af lån og afdrag på rentebærende gæld.

Likvider omfatter likvide beholdninger samt let realiserbare værdipapirer med ubetydelig risiko for værdiændringer.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 02_VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE VURDERINGER OG SKØN

Ved udarbejdelsen af KMD's årsrapport foretager ledelsen en række regnskabsmæssige vurderinger og skøn, der danner grundlag for indregning og måling af koncernens aktiver og forpligtelser. De væsentligste regnskabsmæssige vurderinger og skøn fremgår nedenfor. Koncernens regnskabspraksis er detaljeret beskrevet i note 1 til koncernregnskabet.

Regnskabsmæssige vurderinger

Overtagelse af virksomheder:

Ved overtagelse af virksomheder foretager selskabets ledelse en vurdering af, hvorvidt der regnskabsmæssigt overtages en virksomhed eller enkeltaktiver og gældsposter. Vurderingen baseres på, om det overtagne udgør integrerede aktiviteter eller aktiver.

Anvendelse af produktionsmetoden

Ledelsen udfører væsentlige regnskabsmæssige vurderinger i forbindelse med indtægtsindregning. Såfremt et projekt i høj grad er individuelt tilpasset, indregnes omsætningen vedrørende projekter under udførelse i henhold til produktionskriteriet, svarende til salgsværdien af det udførte arbejde ud fra færdiggørelsesgraden. Såfremt projekterne ikke kvalificerer til indregning i henhold til produktionskriteriet, indregnes den samlede omsætning først på det tidspunkt, hvor der sker risikoovergang til køber. Forsinkelser mv. kan medføre betydelige tidsmæssige udsving i koncernens indregning af omsætning og dermed indtjening i forhold til det forventede.

Skønsmæssige usikkerheder

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser kræver vurderinger, skøn og forudsætninger om fremtidige begivenheder. De foretagne skøn er baseret på historiske erfaringer og andre faktorer, som ledelsen efter omstændighederne vurderer forsvarlige, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige. Forudsætningerne kan være ufuldstændige eller unøjagtige, og uventede begivenheder eller omstændigheder kan opstå. Endvidere er virksomheden underlagt risici og usikkerheder, som kan føre til, at de faktiske udfald afviger fra disse skøn. Det kan være nødvendigt at ændre tidligere foretagne skøn som følge af ændringer i de forhold, der lå til grund for de tidligere skøn, eller på grund af ny viden eller efterfølgende begivenheder.

Værdiforringelse af aktiver

Goodwill

Ved den årlige nedskrivningstest af goodwill foretages skøn over, hvorledes de dele af virksomheden (pengestrømsfrembringende enheder), som knytter sig hertil, i fremtiden vil være i stand til at generere tilstrækkelige

positive nettopengestrømme til at understøtte værdien af goodwill samt øvrige nødvendige investeringer. Skønnet over den fremtidige nettopengestrøm baseres på budgetter og forretningsplaner for det kommende år og fremskrivninger for efterfølgende år. Væsentlige parametre er omsætningsudvikling, overskudsgrad, investeringer i nettodriftskapital samt vækstforventninger for årene efter. Budgetter og forretningsplaner for det kommende år er baseret på konkrete fremtidige forretningsmæssige tiltag, hvori risici i de væsentlige parametre er vurderet og indregnet i de fremtidige forventede pengestrømme. Fremskrivninger efter dette førstkommande år er baseret på generelle forventninger og risici. De anvendte diskonteringsratser til beregning af genindvindingsværdien er før skat og afspejler den risikofrie rente med tillæg af specifikke risici i de enkelte forretningsområder.

I de anvendte pengestrømme er indarbejdet effekt af de fremtidige risici knyttet hertil, hvorfor sådanne risici ikke er tillagt i de anvendte diskonteringsratser. For en beskrivelse af værdiforringelsestest for immaterielle aktiver henvises til note 9. Den regnskabsmæssige værdi af goodwill udgør pr. 31. december 2017 4.470,2 mio. kr. (31. december 2016: 4.380,4 mio. kr.).

Udviklingsomkostninger

Færdiggjorte udviklingsprojekter gennemgås årligt for indikationer på nedskrivningsbehov. Såfremt nedskrivningsbehov identificeres, foretages en nedskrivningstest for de enkelte udviklingsprojekter. Der er i 2017 foretaget nedskrivning på færdiggjorte udviklingsprojekter med 33,3 mio. kr. (2016: 43,2 mio. kr.). Nedskrivningen i 2017 var afledt af en revurdering af de fremtidige pengestrømme.

Den regnskabsmæssige værdi af færdiggjorte udviklingsprojekter udgør pr. 31. december 2017 522,3 mio. kr. (31. december 2016: 710,3 mio. kr.).

For igangværende udviklingsprojekter foretages årligt en nedskrivningstest. Nedskrivningstesten udarbejdes på baggrund af forskellige faktorer, herunder projekternes anvendelse i fremtiden, nutidsværdien af den forventede fremtidige indtjening samt renterisici og øvrige risici. Der er ikke foretaget nedskrivning på igangværende udviklingsprojekter i 2016 og 2017.

For KMD vil måling af udviklingsprojekter under udførelse i betydelig grad kunne påvirkes af væsentlige ændringer i skøn og forudsætninger, herunder udvikling i teknologi og renteniveau, der ligger til grund for værdiberegningerne.

Den regnskabsmæssige værdi af igangværende udviklingsomkostninger udgør pr. 31. december 2017 521,3 mio. kr. (31. december 2016: 399,2 mio. kr.).

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

Igangværende leverancer af konsulentytelser

Igangværende leverancer af konsulentytelser måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Færdiggørelsesgraden opgøres på grundlag af de medgåede direkte og indirekte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger. Der foretages hensættelse til forventede tab på igangværende arbejder baseret på en individuel vurdering af tabet frem til arbejdets færdiggørelse.

Den regnskabsmæssige værdi af igangværende leverancer udgør pr. 31. december 2017 109,1 mio. kr. (31. december 2016: 121,6 mio. kr.).

Materielle anlægsaktiver

Der foretages nedskrivningstest af materielle anlægsaktiver, når begivenheder eller forhold indikerer, at der er sket en værdiforringelse af aktiverne.

Kapitalværdien opgøres ved at benytte samme metode som ved nedskrivning af goodwill. Der er derfor samme eventuelle usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivningen, som der er ved opgørelse af nedskrivning af goodwill.

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver udgør pr. 31. december 2017 164,2 mio. kr. (31. december 2016: 175,9 mio. kr.).

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser vedrører i det væsentligste forventede omkostninger i forbindelse med kundeprojekter og retssager.

Der hersker usikkerhed med hensyn til de faktiske beløbs størrelse samt tidspunkt for forfald.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 03_NYE REGNSKABSSTANDARDER

Ændring i regnskabspraksis, herunder præsentation og implementering af regnskabsstandarder

Den anvendte regnskabspraksis for regnskaberne for koncernen og moderselskabet er uændret i forhold til sidste år.

Nyeste vedtagne regnskabsstandarder (IFRS) og fortolkningsbidrag (IFRIC)

KMD har implementeret de af IASB og EU godkendte regnskabsstandarder og ændringer hertil og de fortolkningsbidrag, der er ikrafttrådt i regnskabsåret 2017. Dette omfatter for KMD:

- _ Årlige forbedringer (2012-2014): De årlige forbedringer medfører en række mindre ændringer til IFRS.
- _ IAS 7: Krav om yderligere oplysninger om afstemning af finansielle forpligtelser i pengestrømsopgørelsen.
- _ IAS 12: Det præciseres, hvornår der er tale om en midlertidig forskel på skatteaktiver vedrørende finansielle aktiver, der er opgjort til dagsværdi.

KMD har vurderet effekten af de nye IFRS-standarder og -fortolkninger. KMD har konkluderet, at ingen af de gældende standarder og fortolkninger, der er trådt i kraft for regnskabsår, der påbegyndes 1. januar 2017, er relevante for KMD eller har væsentlig betydning for regnskabet for KMD.

Vedtagne nye regnskabsstandarder (IAS/IFRS) og fortolkningsbidrag (IFRIC), men som ikke er gældende for indeværende regnskabsår

Følgende ændrede regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag, der kan have relevans for KMD, er vedtaget af IASB og godkendt af EU. Standarderne træder i kraft senere, hvorfor de først vil blive implementeret i årsrapporten, når de træder i kraft.

- _ IFRS 15 "Indregning af omsætning fra kontrakter med kunder": Ny standard om indregning af omsætning. Standarden kan potentielt påvirke indregning af indtægter på en række områder, herunder:
  - _ Den tidsmæssige placering af indregningen af omsætning
  - _ Indregning af variabelt vederlag
  - _ Allokering af indtægter fra sammensatte kontrakter (kontrakter med flere ydelser)
  - _ Indregning af indtægter fra licensrettigheder
  - _ Omkostninger ved indgåelse af kontrakter
  - _ Yderligere oplysningskrav

IFRS 15 "Indregning af omsætning fra kontrakter med kunder" forventes ikke at have væsentlig effekt på selskabets indregningskriterier, og det forventes således

ikke at påvirke årets resultat væsentligt. Standarden træder i kraft 1. januar 2018.

- _ IFRS 9 "Finansielle instrumenter": Der indføres en ny model for nedskrivninger på udlån og tilgodehavender, baseret på forventede tab. Antallet af kategorier for finansielle aktiver reduceres til tre: amortiseret kostpris, dagsværdi over resultatopgørelsen og dagsværdi over anden totalindkomst. Dagsværdiændringer på finansielle forpligtelser, der henføres til dagsværdi og som hidrører fra ændring i egen kreditrisiko, skal indregnes i anden totalindkomst. Der indføres forenklede bestemmelser om regnskabsmæssig sikring.

IFRS 9 "Finansielle instrumenter" forventes ikke at have væsentlig effekt på selskabets indregningskriterier og forventes således ikke at påvirke årets resultat væsentligt. Standarden træder i kraft 1. januar 2018.

- _ IFRS 16 "Leasing": For leasingtager skal alle leasingaftaler fremadrettet indregnes i balancen med en leasingforpligtelse og et leasingaktiv med to undtagelser: kortfristede leasingaftaler (under 12 måneder) og leasingaftaler vedrørende aktiver af lav værdi. Det skal samtidig vurderes, om der er tale om en leasingaftale eller en serviceaftale.

IFRS 16 "Leasing" forventes på implementeringstidspunktet at påvirke koncernens anlægsaktiver med mere end 0,8 mia. kr. samt påvirke de langfristede og kortfristede gældsforpligtelser med et tilsvarende beløb. Koncernens EBITDA forventes at blive påvirket med mere end 100 mio. kr. Der forventes ingen væsentlig påvirkning af periodens resultat og egenkapital. Standarden træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere.

KMD er løbende i gang med at vurdere effekten af de nye IFRS-standarder og -fortolkninger og vil implementere standarderne, når de træder i kraft.

IASB har udstedt følgende ændringer til standarder og nye fortolkningsbidrag, der kunne være relevante for KMD, men som endnu ikke er godkendt af EU:

- _ IAS 28 "Investeringer i associerede virksomheder og joint ventures": En præcisering af, at en virksomhed skal anvende IFRS 9, herunder kravene om nedskrivning af finansielle aktiver, ved indregning af langfristede investeringer, selvom sådanne tilgodehavender anses som en del af nettoinvesteringen i associerede virksomheder eller joint ventures efter IAS 21. Ændringen træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

_ IFRS 2 "Aktiebaseret vederlæggelse": Ændringen omfatter følgende tre forhold:

- _ Optjeningsbetingelser på kontantbaserede ordninger skal behandles efter samme regler som for egenkapitalbaserede ordninger.
- _ Hvis en aktiebaseret vederlæggelsesordning indeholder mulighed for, at virksomheden kan tilbageholde en del af egenkapitalinstrumenterne til betaling af en evt. kildeskat, som påhviler modtageren, skal sådanne ordninger behandles som egenkapitalbaserede ordninger.
- _ Regler for den regnskabsmæssige behandling af modifikationer til en kontantbaseret ordning, som ændres til en egenkapitalbaseret ordning.

Ændringen træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere.

_ IFRS 9 "Finansielle instrumenter": En mindre ændring vedrørende klassifikationen af tilgodehavender, hvor låntager har mulighed for at foretage en forudbetaling af lånet, og en sådan forudbetaling har negative konsekvenser for låntager. Disse kan måles til amortiseret kostpris eller dagsværdi med reguleringer over anden totalindkomst, hvis bestemte kriterier er opfyldt.

Ændringen træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere.

_ IFRIC 22 "Valutaomregning ved forudbetalinger": IAS 21 kræver, at virksomheder bruger valutakursen på transaktionsdagen, der defineres som det tidspunkt, hvor transaktionen først opfylder kriterierne for indregning.

Ændringen træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere.

_ IFRIC 23 "Usikre skattepositioner": Fortolkningsbidraget præciserer, at det skal fastlægges, om hver skatteposition skal behandles særskilt eller sammen med andre usikre skattepositioner. Vurderingen skal ske ud fra en forudsætning om, at skattemyndighederne har samme viden om forholdene som virksomheden, hvorfor vurderingen skal se bort fra opdagelsesrisikoen. Fastlæggelsen kan f.eks. baseres på, hvordan skatteopgørelser udarbejdes, eller hvordan virksomheden forventer, at myndighederne vil behandle de usikre skattepositioner. Den usikre skatteposition skal indregnes, hvis det er sandsynligt, at virksomheden kommer til at betale eller modtage tilbagebetalinger. Den usikre skatteposition skal måles, så den bedst afspejler tilgodehavendet/forpligtelsen og den hertil knyttede usikkerhed.

Ændringen træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere.

Årlige forbedringer (2014-2016): De årlige forbedringer medfører to mindre præciseringer:

- _ IAS 28 "Investeringer i associerede virksomheder og joint ventures": Når en venturevirksomhed vælger at måle kapitalandele i en associeret virksomhed eller et joint venture til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen, præciseres det, at dette valg kan foretages for hvert joint venture.
- _ IFRS 1 "Førstegangsansvendelse af IFRS": Ophævelse af visse lempelser ved overgang til IFRS for finansielle instrumenter, personaleydelse og investeringsvirksomheder, som ikke længere er relevante.

Ændringerne træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere.

Årlige forbedringer (2015-2017). De årlige forbedringer medfører en række mindre ændringer til IFRS:

- _ IAS 12 "Indkomstskatter": Skat vedrørende udbytteskat skal indregnes i resultatopgørelsen, jf. IAS 12. Ændringerne træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere.
- _ IAS 23 "Låneomkostninger": Låneomkostninger på et specifikt lån kan efterfølgende overgå til at være låneomkostninger på et generelt lån, jf. IAS 23. Ændringerne træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere.
- _ IFRS 3 "Virksomhedssammenslutninger": En præcisering om, at en trinvis overtagelse af et joint venture, hvor virksomheden opnår kontrol, skal behandles efter IFRS 3. Ændringerne træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere.

KMD forventer, at disse standarder og fortolkninger vil blive implementeret, når de træder i kraft.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 04_SEGMENTER

OMSÆTNING PR. FORRETNINGSSEGMENT

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Kommuner & Regioner	3.000,4	2.964,5
Stat	1.082,6	1.015,7
Erhverv	1.544,9	1.339,6
Øvrige	10,2	10,1
I alt	5.638,1	5.329,9

Omsætning er primært genereret i de nordiske lande.

EBITDA FØR SÆRLIGE POSTER PR. FORRETNINGSSEGMENT

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Kommuner & Regioner	747,0	727,6
Stat	265,0	216,6
Erhverv	86,8	136,6
Øvrige	-22,3	21,5
I alt	1.076,5	1.102,3

NOTE 05_REVISIONSHONORAR

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Honorar til selskabets revisorer		
PricewaterhouseCoopers		
Honorar til lovpligtig revision	1,0	1,0
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	3,7	4,9
Skatterådgivning	0,8	0,7
Andre ydelser	6,8	2,3
I alt	12,3	8,9

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 06_PERSONALEOMKOSTNINGER

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Lønninger, gager og vederlag	2.114,3	2.045,8
Pension	195,8	186,8
Andre omkostninger til social sikring	34,7	20,5
I alt	2.344,8	2.253,1
Personaleomkostninger indregnet i særlige poster	97,6	93,7
Personaleomkostninger indregnet i EBITDA før særlige poster	2.247,2	2.146,5
Gennemsnitlig antal ansatte	3.261	3.390

Der er i 2017 som konsekvens af strukturtilpasninger udgiftsført 97,6 mio. kr. (2016: 93,7 mio. kr.) til løn og kompensation til fratrådte medarbejdere.

Bestyrelsens og direktionens vederlag samt anpartsbesiddelser er beskrevet i note 24.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 07_SÆRLIGE POSTER

Reorganisering og strukturtilpasninger

Omkostninger til reorganisering og strukturtilpasninger indeholder primært omkostninger til opsigelse af medarbejdere.

Transformationsprogrammer

Omkostninger til transformationsprogrammer indeholder primært omkostninger forbundet med ændring af forretnings-setup, herunder server- og mainframedrift.

Øvrige:

Øvrige omkostninger af særlig karakter, herunder omkostninger til akquisitioner samt særlige kompensationer til kunder.

2016

BELØB I MIO. KR.

	Andre eksterne omkostninger	Personaleomkostninger	Andre driftsindtægter	I alt
Reorganisering og strukturtilpasninger		-93,7		-93,7
Transformationsprogrammer	-75,0			-75,0
Øvrige	-261,8	-12,9	2,8	-271,9
I alt	-336,8	-106,6	2,8	-440,6

2017

BELØB I MIO. KR.

	Andre eksterne omkostninger	Personaleomkostninger	Andre driftsindtægter	I alt
Reorganisering og strukturtilpasninger	-25,3	-97,6		-122,9
Transformationsprogrammer	-57,5			-57,5
Øvrige	-207,9	0,0	0,0	-207,9
I alt	-290,7	-97,6	0,0	-388,3

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 08_FINANSIELLE INDTÆGTER/OMKOSTNINGER

2016

BELØB I MIO. KR.

	Renter	Valutakurs-reguleringer	Dagværdi-reguleringer	I alt
Indtægter				
Udlån og tilgodehavender	1,8	16,0		17,8
Lån til tilknyttede virksomheder	0,1	0,0		0,1
Finansielle forpligtelser målt til amortiseret kostpris			2,6	2,6
I alt	1,9	16,0	2,6	20,5
Omkostninger				
Udlån og tilgodehavender	202,6	10,9		213,5
Lån fra tilknyttede virksomheder	0,0			0,0
Finansielle forpligtelser målt til amortiseret kostpris	31,9			31,9
I alt	234,5	10,9	0,0	245,4

2017

BELØB I MIO. KR.

	Renter	Valutakurs-reguleringer	Dagværdi-reguleringer	I alt
Indtægter				
Udlån og tilgodehavender	1,3	9,5		10,8
Lån til tilknyttede virksomheder	0,2	0,0		0,2
Finansielle forpligtelser målt til amortiseret kostpris				0,0
I alt	1,5	9,5	0,0	11,0
Omkostninger				
Udlån og tilgodehavender	219,7	12,6		232,3
Lån fra tilknyttede virksomheder	0,0			0,0
Finansielle forpligtelser målt til amortiseret kostpris	23,2		1,7	24,9
I alt	242,9	12,6	1,7	257,2

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 09_IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

2016

BELØB I MIO. KR.

	Kunde- forhold	Vare- mærker	Rettig- heder og soft- ware	Good- will	Udvik- lings- projek- ter under udfø- relse	Færdig- gjorte udvik- lings- projek- ter	I alt
Kostpris pr. 1. januar	1.423,2	92,8	214,8	3.692,1	348,5	887,0	6.658,4
Tilgang ved opkøb	359,5		0,0	688,3		205,4	1.253,2
Tilgang i årets løb			25,5		223,2	21,0	269,7
Afgang i årets løb						-59,6	-59,6
Overførsel			-11,3		-172,5	183,8	0,0
Valutakursreguleringer			0,9				0,9
Kostpris pr. 31. december	1.782,7	92,8	229,9	4.380,4	399,2	1.237,6	8.122,6
Amortiseringer og nedskrivning for værdiforringelse pr. 1. januar	632,8	0,0	74,5	0,0	4,0	251,5	962,8
Tilgang ved opkøb						17,2	17,2
Nedskrivninger for værdiforringelse						0,0	0,0
Årets amortiseringer	295,3		31,4			265,9	592,6
Overførsel			-6,0		-4,0	10,0	0,0
Afgang i årets løb						-17,3	-17,3
Valutakursreguleringer			0,3				0,3
Amortiseringer og nedskrivning for værdiforringelse pr. 31. december	928,1	0,0	100,2	0,0	0,0	527,3	1.555,6
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	854,6	92,8	129,7	4.380,4	399,2	710,3	6.567,0
Regnskabsmæssig værdi af aktiverede renter pr. 31. december		0,0	0,0	0,0	1,7	6,5	8,2
Heraf finansielt leasede aktiver		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

2017

BELØB I MIO. KR.

	Kunde- forhold	Vare- mærker	Rettig- heder og soft- ware	Good- will	Udvik- lings- projek- ter under udfø- relse	Færdig- gjorte udvik- lings- projek- ter	I alt
Kostpris pr. 1. januar	1.782,7	92,8	229,9	4.380,4	399,2	1.237,6	8.122,6
Tilgang ved opkøb	67,5		0,0	112,7	0,0		180,2
Tilgang i årets løb			4,0		195,7	60,4	260,1
Afgang i årets løb			-0,3			-101,1	-101,4
Overførsel					-73,6	73,6	0,0
Valutakursreguleringer			-0,3				-0,3
Kostpris pr. 31. december	1.850,2	92,8	233,3	4.493,1	521,3	1.270,5	8.461,2
Amortiseringer og nedskrivning for værdiforringelse pr. 1. januar	928,1	0,0	100,2	0,0	0,0	527,3	1.555,6
Tilgang ved opkøb							0,0
Nedskrivninger for værdiforringelse	5,1			22,9		33,3	61,3
Årets amortiseringer	319,7		27,2			288,4	635,3
Overførsel							0,0
Afgang i årets løb			-0,3			-101,1	-101,4
Valutakursreguleringer						0,3	0,3
Amortiseringer og nedskrivning for værdiforringelse pr. 31. december	1.252,9	0,0	127,1	22,9	0,0	748,2	2.151,1
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	597,3	92,8	106,2	4.470,2	521,3	522,3	6.310,1
Regnskabsmæssig værdi af aktiverede renter pr. 31. december		0,0	0,0	0,0	1,9	6,3	8,2
Heraf finansielt leasede aktiver							0,0

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill udgjorde i 2017 4.470,2 mio. kr. mod 4.380,4 mio. kr. i 2016.

Den væsentligste del af goodwill er fremkommet i forbindelse med købet af KMD i 2012, Banqsoft i 2015, Edlund og UVD Holding i 2016 samt Charlie Tango i 2017 og relaterer sig til offentlige softwareløsninger til kommuner og stat samt softwareløsninger til erhvervssegmentet.

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle anlægsaktiver med undtagelse af goodwill udgjorde 1.839,9 mio. kr. i 2017 mod 2.186,6 mio. kr. i 2016 og relaterer sig primært til udvikling af software.

Værdien af aktiverede renter udgjorde i 2017 8,2 mio. kr. mod 8,2 mio. kr. i 2016. Den anvendte rentesats udgør i gennemsnit 4,4%.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

Test for værdiforringelse af goodwill og øvrige immaterielle anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill og øvrige immaterielle anlægsaktiver testes årligt for værdiforringelse.

Ved værdiforringelsestesten for pengestrømsfrembringende enheder sammenholdes genindvindingsværdien, der er opgjort som den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige pengestrømme, med den regnskabsmæssige værdi af de enkelte pengestrømsfrembringende enheder.

For alle de pengestrømsfrembringende enheder er de væsentligste parametre i værdiforringelsestesten EBITDA, pengebindinger i driftskapital samt vækst i forretningssegment og diskonteringsfaktor.

Offentlige softwareløsninger til det kommunale segment består primært af goodwill relateret til erhvervelsen af KMD i 2013 samt til erhvervelsen af Avaleo ApS i 2015, UVD Holding ApS i 2016 samt Medialogic A/S i 2013. Goodwillen er testet på et aggregeret niveau for forretningssegmentet Kommuner & Regioner. De enkelte enheder kan ikke vurderes separat, fordi de værdiskabende processer genereres på tværs af koncernen, herunder synergier fra kombinerede operationer, stordriftsfordele samt fremtidigt vækstpotentiale.

Stat består primært af goodwill relateret til erhvervelsen af KMD i 2013 samt Scan Jour A/S i 2014. Goodwillen er testet på et aggregeret niveau for forretningssegmentet Stat. De enkelte enheder kan ikke vurderes separat, fordi de værdiskabende processer genereres på tværs af koncernen, herunder synergier fra kombinerede operationer, stordriftsfordele samt fremtidigt vækstpotentiale.

Erhverv & Infrastruktur består primært af goodwill relateret til erhvervelsen af Banqsoft AS i 2015 samt EMT Nordic Holding ApS og Edlund A/S i 2016 samt Charlie Tango A/S i 2017. Goodwillen er testet på et aggregeret niveau for forretningssegmentet Erhverv. De enkelte enheder kan ikke vurderes separat, fordi de værdiskabende processer genereres på tværs af koncernen, herunder synergier fra kombinerede operationer, stordriftsfordele og fremtidigt vækstpotentiale.

Budgetter og forretningsplaner, typisk for de kommende fire år, anvendes i nedskrivningstests. Disse er baseret

på de af KMD kendte og forventede begivenheder og risici i de væsentlige parametre og er indregnet i de fremtidige forventede pengestrømme.

For immaterielle anlægsaktiver med ubestemmelig brugstid fastsættes terminalværdien under hensyntagen til generelle vækstforventninger, som i terminalperioden udgør 1%.

Den anvendte diskonteringsssats til beregning af genindvindingsværdien er 9,8% i 2017 og 2016 og er opgjort før skat og afspejler den risikofrie rente samt risikotillæg i de enkelte pengestrømsfrembringende enheder. I de anvendte pengestrømme er der indarbejdet effekt af de fremtidige risici knyttet hertil, hvorfor sådanne risici ikke er tillagt i de anvendte diskonteringsssatser.

Kapitalværdien påvirkes hovedsageligt af ændringer i indtjeningsmargin og diskonteringsfaktor.

Udviklingsprojekter

Ledelsen har pr. 31. december 2017 gennemført en værdiforringelsestest af den regnskabsmæssige værdi af udviklingsprojekter.

Indregnede udviklingsprojekter under udførelse og færdiggjorte udviklingsprojekter omfatter udvikling primært rettet imod løsninger inden for forretningsområdet Borgernære Softwareløsninger.

Værdien af de indregnede udviklingsprojekter er sammenholdt med den forventede indtjening af produkterne.

Som konsekvens af nedskrivningstest har KMD nedskrevet 33,3 mio. kr. i 2017 grundet en revurdering af de fremtidige pengestrømme, herunder markedspotentialet.

Selskabet har ikke forskningsomkostninger. Årets omkostningsførte udviklingsomkostninger udgjorde i 2017 55 mio. kr. mod 87 mio. kr. i 2016.

Goodwill

Ledelsen har pr. 31. december 2017 gennemført en værdiforringelsestest af den regnskabsmæssige værdi af goodwill.

Goodwillen i KMD relaterer sig til følgende pengestrømsfrembringende enheder:

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Kommuner & Regioner	3.230,0	3.230,7
Stat	306,5	306,5
Erhverv	933,7	843,2
I alt	4.470,2	4.380,4

Værdiforringelsestesten er foretaget i 4. kvartal 2017 på basis af de af direktionen og bestyrelsen godkendte budgetter og forretningsplaner samt øvrige oplysninger. Anvendt diskonteringsfaktor udgør 9,8% før skat for alle pengestrømsfrembringende enheder. Estimeret vækst mv. er baseret på historisk performance og forventningerne til kontraktens levetid.

Testen i 2017 viste et behov for nedskrivning på 22,9 mio. kr. relateret til nedlukning af forretningsområde inden for Erhverv. Testen i 2016 påviste ingen tegn på værdiforringelse.

Det er ledelsens vurdering, at sandsynlige ændringer i de grundlæggende forudsætninger ikke vil medføre, at de regnskabsmæssige værdier vil overstige genindvindingsværdien. Værdien påvirkes hovedsageligt af udviklingen i markedsandele, ændringer i indtjeningsmargin og diskonteringsfaktor.

NOTE 10_MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

2016

BELØB I MIO. KR.

	Grunde og bygninger	Indretning af lejede lokaler	Tekniske anlæg og maskiner	Inventar, driftsmateriel og biler	I alt
Regnskabsmæssig værdi pr. 1. januar	140,3	63,3	389,8	234,4	827,8
Tilgang ved opkøb		4,5		35,2	39,7
Tilgang i årets løb		6,4	18,6	17,3	42,3
Afgang i årets løb	-0,4	-0,2	-78,3	-4,0	-82,9
Valutakursreguleringer				-0,2	-0,2
Kostpris pr. 31 december	139,9	74,0	330,1	282,7	826,7
Afskrivninger pr. 1. januar	71,6	20,8	330,8	215,7	638,9
Tilgang ved opkøb		2,3		30,2	32,5
Årets afskrivninger	6,6	6,6	23,6	11,7	48,5
Afskrivninger på årets afgang	-0,1		-65,2	-3,7	-69,0
Overførsel					0,0
Valutakursreguleringer				-0,1	-0,1
Afskrivninger pr. 31. december	78,1	29,7	289,2	253,8	650,8
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	61,8	44,3	40,9	28,9	175,9
Heraf finansielt leasede aktiver			0,0		0,0

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

2017

BELØB I MIO. KR.

	Grunde og bygninger	Indretning af lejede lokaler	Tekniske anlæg og maskiner	Inventar, driftsmateriel og biler	I alt
Regnskabsmæssig værdi pr. 1. januar	139,9	74,0	330,1	282,7	826,7
Tilgang ved opkøb		2,8		0,9	3,7
Tilgang i årets løb		7,9	3,5	21,9	33,3
Afgang i årets løb	-0,5		-14,7	-19,4	-34,6
Overførsel		5,0		2,0	7,0
Valutakursreguleringer				-0,1	-0,1
Kostpris pr. 31. december	139,4	89,7	318,9	288,0	836,0
Afskrivninger pr. 1. januar	78,1	29,7	289,2	253,8	650,8
Tilgang ved opkøb		2,3			2,3
Årets afskrivninger	5,2	8,1	16,2	16,6	46,1
Afskrivninger på årets afgang	-0,2		-14,7	-19,4	-34,3
Overførsel		3,5		3,5	7,0
Valutakursreguleringer			0,1	-0,2	-0,1
Afskrivninger pr. 31. december	83,1	43,6	290,8	254,3	671,8
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	56,3	46,1	28,1	33,7	164,2
Heraf finansielt leasede aktiver			0,0		0,0

NOTE 11_DEPOSITA

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Kostpris pr. 1. januar	48,0	44,9
Tilgang ved opkøb	0,1	4,5
Tilgang i årets løb	5,2	0,6
Afgang i årets løb	-3,6	-2,0
Kostpris pr. 31. december	49,7	48,0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	49,7	48,0

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 12_VAREBEHOLDNINGER

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Hardware og software til videresalg	2,3	3,1
Råvarer og hjælpematerialer	1,8	0,4
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	4,1	3,5

Vareforbrug, der er omkostningsført under andre eksterne omkostninger i 2017, udgør 630 mio. kr. mod 583 mio. kr. i 2016.

Varebeholdninger, der forventes omsat efter mere end ét år, udgør 0 mio. kr. pr. 31. december 2017 og er uændret i forhold til 2016.

Årets nedskrivninger på varebeholdninger udgør 0 mio. kr. i 2017 mod 0,6 mio. kr. i 2016.

Der er ikke tilbageført nedskrivninger i 2017 og 2016.

NOTE 13_IGANGVÆRENDE ARBEJDER FOR FREMMED REGNING

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Igangværende arbejder til salgsværdi	374,3	238,5
Acontofaktureret på igangværende arbejder	-265,2	-116,9
Igangværende arbejder, netto	109,1	121,6
Der indregnes således:		
Igangværende arbejder (aktiver)	109,1	121,6
Igangværende arbejder (passiver)	0,0	0,0
Igangværende arbejder i alt	109,1	121,6

NOTE 14_PERIODAEAFGRÆNSNINGSPOSTER

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Forudbetalt løn	0,2	0,8
Forudbetalt andet	75,1	45,2
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	75,3	46,0

Forudbetalt andet indeholder væsentligst forudbetalinger vedrørende tredjepartssoftware-/vedligeholdelsesabonnementer.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 15_AKTIEKAPITAL

STK.

	2017	2016
Moderselskabets kapital sammensættes således:		
A-anparter	20.853.808	20.853.808
A2-anparter	15.000	15.000
B-anparter	890.051	890.051
C-anparter	5.000	5.000
I alt	21.763.859	21.763.859

Selskabet er stiftet den 1. september 2012 med en anpartskapital på 80.000 kr. Anpartskapitalen blev forhøjet med 21.631.000 kr. den 19. december 2012 og med 53.000 kr. den 5. april 2013.

Anpartskapitalen består af 21.763.859 anparter af nominelt 1 kr.

Selskabets anparter lyder på navn og er ikke omsætningspapirer.

C-anparter er ikke berettiget til at stemme.

NOTE 16_SKAT AF ÅRETS RESULTAT

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Aktuel skat	46,2	104,8
Ændring i udskudt skat	-57,5	-115,1
	-11,3	-10,3
Regulering vedrørende tidligere år	-1,7	1,8
I alt	-13,0	-8,5
Som fordeler sig således:		
Skat af årets resultat	-9,6	-8,0
Skat vedrørende anden totalindkomst	-3,4	-0,5
I alt	-13,0	-8,5

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

I PROCENT

Afstemning af årets effektive skatteprocent	2017	2016
Selskabsskatteprocent i Danmark	22,0	22,0
Ikke-fradragsberettigede omkostninger	-20,0	-18,6
Afvigelse i udenlandske dattervirksomheders skattesatser i forhold til danske skattesatser	0,4	0,6
Brug af ikke registreret fremførselsberettiget underskud	0,2	0,1
Regulering af tidligere års skat	0,6	-0,9
Årets effektive skatteprocent	3,2	3,2

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Saldo pr. 1. januar	325,1	336,3
Regulering af udskudt skat primo	-2,7	-6,0
Regulering af udskudt skat ved tilkøb af virksomheder	7,0	109,4
Regulering af skatteaktiver	1,0	0,5
Årets regulering	-57,5	-115,1
Saldo pr. 31. december	272,9	325,1

Den udskudte skat fordeler sig således:

Immaterielle anlægsaktiver	361,9	434,0
Materielle anlægsaktiver	-38,8	-43,2
Øvrige forpligtelser	-21,2	-14,0
Langfristet del	301,9	376,8
Kortfristede aktiver	8,6	8,3
Øvrige forpligtelser	-37,6	-60,0
Kortfristet del	-29,0	-51,7
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	272,9	325,1

BELØB I MIO. KR.

Udskudte skatteaktiver, der ikke er indregnet i balancen	2017	2016
Midlertidige forskelle	-0,5	-3,4
Skattemæssige underskud	12,7	12,8
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	12,2	9,4

Der er ingen tidsmæssig begrænsning i udnyttelsen af koncernens udskudte skatteaktiver.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 17_HENSATTE FORPLIGTELSE

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Hensættelser pr. 1. januar	416,4	231,9
Tilgang ved opkøb	35,2	23,0
Tilgang i årets løb	119,6	228,0
Anvendt i årets løb	-187,6	-66,5
Tilbageført i året	0,0	0,0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	383,6	416,4

Hensatte forpligtelser vedrører i det væsentligste forventede omkostninger i forbindelse med kundeprojekter og retssager.

Der hersker usikkerhed med hensyn til faktiske beløbsstørrelser samt forfaldstidspunkter.

NOTE 18_ANDRE GÆLDSFORPLIGTELSE, KORTFRISTEDE

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Feriepengeforpligtelse	321,5	315,8
Øvrige personalerelaterede poster	166,0	198,8
Moms, A-skat, AM-bidrag samt ATP	54,6	89,6
Anden gæld	2,1	51,5
Saldo pr. 31. december	544,2	655,7

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 19_FINANSIELLE INSTRUMENTER MV.

Koncernens risikostyringspolitik

Koncernen er som følge af sin drift, investeringer og finansiering ikke specielt eksponeret for finansielle risici. Koncernens omsætning kommer i al væsentlighed fra det kommunale marked, der i mindre grad end det private marked er påvirket af konjunkturerne.

Det er koncernens politik ikke at foretage spekulation i finansielle risici. Koncernen følger en bestyrelses-godkendt finanspolitik, der opererer med en lav risikoprofil, således at rente- og kreditrisici primært opstår med udgangspunkt i kommercielle forhold.

Kreditrisiko

Koncernen udsættes for kreditrisici på tilgodehavender og indestående i pengeinstitutter. Den maksimale

kreditrisiko svarer til den regnskabsmæssige værdi. Kreditrisikoen på tilgodehavender anses for minimal som følge af KMD's kundesegment.

Indestående i pengeinstitutter tilstræbes spredt på flere forskellige banker, der som minimum har en rating på A- hos Standard & Poor's eller A3 hos Moody's.

Der sker løbende en central opfølgning på udestående tilgodehavender i overensstemmelse med selskabets debitorprocedurer. Der foretages kreditvurdering af ikke-offentlige kunder.

Såfremt der opstår usikkerhed om en kundes evne eller vilje til at betale et tilgodehavende, og det skønnes, at fordringen er risikobehæftet, foretages der nedskrivning af tilgodehavendet.

TILGODEHAVENDER FRA SALG

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Tilgodehavender fra salg	776,0	890,2
Nedskrivning	0,0	-0,2
Tilgodehavender fra salg, netto	776,0	890,0
Tilgodehavender fra tilknyttede virksomheder	0,0	0,0
I alt	776,0	890,0
Forfaldne tilgodehavender, der er værdiforringede	0,0	0,2
Forfaldne tilgodehavender, der ikke er værdiforringede, kan specificeres således:		
Tilgodehavender, forfaldne i mindre end 6 måneder	39,4	35,1
Tilgodehavender, forfaldne mellem 6 og 12 måneder	6,5	1,8
Tilgodehavender, forfaldne i mere end 12 måneder	2,0	0,0
I alt	47,9	37,1

LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Tilgodehavender, forfaldne efter 12 måneder	0,0	0,0

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

Likviditetsrisiko

På basis af selskabets kreditfaciliteter og driftens generering af likviditet sikres den fornødne likviditet i koncernens enheder. Koncernens likviditetsstyring forestås af finansfunktionen, og koncernens enheder sikres adgang til likviditet via interne lån.

Forfaldsanalysen oplyses efter kategori og klasse fordelt på forfaldsperiode. Beregning af rentebetalinger på variabelt forrentede forpligtelser er baseret på den på balancetidspunktet gældende rente.

Koncernens lån er underlagt specifikke lånebetingelser og kan dermed kun opsiges førtidigt fra långivers side ved brud på de i låneaftalerne angivne vilkår.

Likviditetstrækket forventes dækket af det løbende likviditetsoverskud samt uudnyttede kreditter.

Beregningen af dagsværdi af sikringsinstrumenter baseres på observerbare forudsætninger såsom forward-renter mv. (Niveau 2 i dagsværdihierarkiet).

2016

BELØB I MIO. KR.

	<1 år	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Uden aftalt afvikling	I alt	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi
Målt til dagsværdi via resultatopgørelsen og sikringsinstrumenter:								
Renteswap	9,0					9,0	9,0	9,0
Målt til amortiseret kostpris:								
Lån	325,7	2.866,4	2.130,2	9,0		5.331,3	4.834,2	4.834,2
Gæld til tilknyttede virksomheder	222,8					222,8	222,8	222,8
Leverandørgæld	692,4					692,4	692,4	692,4
Andre kortfristede forpligtelser	655,7					655,7	655,7	655,7
Finansielle forpligtelser	1.905,6	2.866,4	2.130,2	9,0	0,0	6.911,2	6.414,1	6.414,1
Målt til dagsværdi via resultatopgørelsen og sikringsinstrumenter:								
Renteswap								
Lån og tilgodehavender:								
Deposita					48,0	48,0	48,0	48,0
Tilgodehavender fra salg	890,0					890,0	890,0	890,0
Tilgodehavender fra tilknyttede virksomheder						0,0	0,0	0,0
Igangværende arbejder for fremmed regning	121,6					121,6	121,6	121,6
Andre tilgodehavender – kortfristede	27,0					27,0	27,0	27,0
Likvider	441,3					441,3	441,3	441,3
Finansielle aktiver	1.479,9	0,0	0,0	0,0	48,0	1.527,9	1.527,9	1.527,9
Likviditetstræk, netto	425,7	2.866,4	2.130,2	9,0	-48,0	5.383,3	4.886,2	4.886,2

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

2017

BELØB I MIO. KR.

	<1 år	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Uden aftalt afvik- ling	I alt	Regn- skabs- mæssig værdi	Dags- værdi
Målt til dagsværdi via resultatopgørelsen og sikringsinstrumenter:								
Renteswap	0,0					0,0	0,0	0,0
Målt til amortiseret kostpris:								
Lån	334,7	4.818,1	29,5	0,0		5.182,3	4.723,4	4.834,2
Gæld til tilknyttede virksomheder	219,8					219,8	219,8	219,8
Leverandørgæld	787,7					787,7	787,7	787,7
Andre kortfristede forpligtelser	544,2					544,2	544,2	544,2
Finansielle forpligtelser	1.886,4	4.818,1	29,5	0,0	0,0	6.734,0	6.275,1	6.385,9
Målt til dagsværdi via resultatopgørelsen og sikringsinstrumenter:								
Renteswap								
Lån og tilgodehavender:								
Deposita					49,7	49,7	49,7	48,0
Tilgodehavender fra salg	776,0					776,0	776,0	776,0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder						12,9	12,9	12,9
Igangværende arbejder for fremmed regning	109,1					109,1	109,1	109,1
Andre tilgodehavender kortfristede	42,3					42,3	42,3	42,3
Likvider	241,4					241,4	241,4	241,4
Finansielle aktiver	1.168,8	0,0	0,0	0,0	49,7	1.231,4	1.231,4	1.229,7
Likviditetstræk, netto	717,6	4.818,1	29,5	0,0	-49,7	5.502,6	5.043,7	5.156,2

Uudnyttede kreditter udgør 195 mio. kr.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

Renterisiko

Hovedparten af koncernens lån er variabelt forrentet, hvilket eksponerer koncernen for udsving i den korte rente.

Selskabets renterisiko er ultimo året ikke afdækket, hvorfor en stigning i markedsrenten på 1 procentpoint estimeres at have en resultateffekt før skat på -48 mio. kr. og påvirke egenkapitalen med et tilsvarende beløb. Det tilsvarende tal for 2016 er 20 mio. kr. Det er KMD's forventning, at minimum 50% af den variable rente skal afdækkes.

Koncernens kassekreditter er variabelt forrentet, hvorfor renteindtægter/-omkostninger i de enkelte år vil afhænge af udviklingen i den korte rente. KMD foretager ikke afdækning af denne renterisiko. Tilsvarende afdækkes lån til moderselskabet ikke.

Valuta

Koncernens valutapolitik er at lade dattervirksomheder operere i egen valuta i størst muligt omfang, samt at kontrakter med udenlandske leverandører primært indgås i koncernselskabernes lokale valuta eller i euro.

Andelen af koncernens omsætning i danske kroner i 2017 udgør 97%, uændret fra 2016.

For at minimere risikoen for, at koncernen påvirkes af valutakursudsving, afdækkes væsentlige forventede indtægter og omkostninger i de enkelte koncernselskabers ikke-funktionelle valutaer, bortset fra EUR, for en periode op til 12 måneder.

Koncernens valutakursrisiko vurderes som begrænset.

Kapitalstyring

Selskabets kapitalstyring er delvist styret af de låneaftaler, der er indgået i koncernen, og som indeholder krav til de finansielle nøgletal. Som en del af styringen af koncernens kapitalstruktur overvåges på månedlig basis koncernens gearing, der defineres som nettorentebærende gæld i forhold til EBITDA. Den maksimale gearing måtte ultimo 2017 ikke overstige 5,40. Pr. 31. december 2017 udgjorde gearingen 4,27 (31. december 2016: 4,13).

NOTE 20_REGULERINGER AF IKKE-KONTANTE POSTER

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Regulering af forpligtelser	-41,5	-15,3
Øvrige reguleringer	0,0	0,1
Regulering i alt	-41,5	-15,2

NOTE 21_ÆNDRINGER I DRIFTSKAPITAL

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Forskydning i varebeholdninger	-0,5	0,7
Forskydning i tilgodehavender	136,0	-22,7
Forskydning i igangværende arbejder for fremmed regning	8,5	-6,6
Forskydning i leverandørgæld	87,4	162,9
Forskydning i andre poster, netto	-137,7	244,8
Ændring i driftskapital i alt	93,7	379,1

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 22_INVESTERING I VIRKSOMHEDER

2016

KMD erhvervede i 2016 samtlige aktier i EMT Nordic Holding ApS, Edlund A/S samt UVD Holding A/S.

Ved udgangen af 2016 foretog KMD en foreløbig vurdering af fordelingen af købesummen på overtagne

aktiver og forpligtelser ved købet af EMT Nordic Holding ApS, Edlund A/S og UVD Holding A/S.

Nedenstående opgørelse over aktiver og forpligtelser på erhvervelsestidspunkterne repræsenterer de endelige fordelinger, der er blev indregnet i 2017.

DAGSVÆRDI PÅ ERHVERVESESTIDSPUNKTET

BELØB I MIO. KR.

	EMT Nordic Holding ApS	Edlund A/S	UDV Holding A/S	Total
Anlægsaktiver	40,7	359,4	155,7	555,8
Varelager og tilgodehavender	6,6	35,0	10,6	52,2
Udsudte forpligtelser, netto	0,0	-5,9	-10,4	-16,3
Langfristede gældsforpligtelser	-8,3	-52,4	-91,2	-151,9
Kortfristede gældsforpligtelser	-6,8	-58,5	-8,5	-73,8
Skyldig selskabsskat, netto	-9,9	-61,3	-35,4	-106,6
Erhvervede nettoaktiver	22,3	216,3	20,8	259,4
Goodwill	47,9	375,0	289,7	712,6
Nettopengestrømme ved erhvervelse	70,2	591,3	310,5	972,0
Likvide beholdninger i erhvervet dattervirksomhed	3,0	0,2	35,2	38,4
Anskaffelsessum	73,2	591,5	345,7	1.010,4

EMT Nordic Holding ApS

Aktiviteterne i EMT blev erhvervet den 6. juni 2016 og er indregnet i regnskabet fra denne dato. EMT udvikler software og leverer konsulentytelser inden for energi- og miljøområdet.

Såfremt virksomheden havde været ejet i hele regnskabsperioden, ville den indregnede omsætning og resultat efter skat udgøre henholdsvis 25 mio. kr. og 7 mio. kr.

Omsætningen vedrørende EMT er indregnet i resultat- og totalindkomstopgørelsen siden overtagelsen og udgjorde 15 mio. kr. i 2016.

Goodwill består hovedsageligt af immaterielle aktiver i form af knowhow og eksisterende medarbejderstab. Den opgjorte goodwill er ikke skattemæssigt afskrivningsberettiget.

Det samlede vederlag er opgjort til 73 mio. kr. eksklusive transaktionsomkostninger og er finansieret ved kontant betaling.

Transaktionsomkostningerne udgør 0,8 mio. kr., som er indregnet i Særlige poster.

Edlund A/S

Aktiviteterne i Edlund blev erhvervet den 15. juli 2016 og er indregnet i regnskabet fra denne dato. Edlund er førende i Danmark inden for softwareudvikling til liv- og pensionselskaber.

Såfremt virksomheden havde været ejet i hele regnskabsperioden, ville den indregnede omsætning og resultat efter skat udgøre henholdsvis 265 mio. kr. og 10 mio. kr.

Omsætningen vedrørende Edlund er indregnet i resultat- og totalindkomstopgørelsen siden overtagelsen og udgjorde 117 mio. kr. i 2016. Goodwill består hovedsageligt

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

af immaterielle aktiver i form af knowhow og eksisterende medarbejderstab. Den opgjorte goodwill er ikke skattemæssigt afskrivningsberettiget.

Det samlede vederlag er opgjort til 592 mio. kr. eksklusive transaktionsomkostninger og er primært finansieret ved optagelse af lån.

Transaktionsomkostningerne udgør 3,5 mio. kr., som er indregnet i Særlige poster.

UVD Holding A/S

Aktiviteterne i UVD Holding, herunder datter-virksomheden UVdata A/S, blev erhvervet den 10. oktober 2016* og er indregnet i regnskabet fra denne dato. UVdata hører til blandt de førende danske leverandører inden for softwareudvikling til uddannelsessektoren. Med købet har KMD skabt det største udviklingshus på uddannelsesområdet i Danmark.

Såfremt virksomhederne havde været ejet i hele regnskabsperioden, ville den indregnede omsætning og resultat efter skat udgøre henholdsvis 55 mio. kr. og 25 mio. kr.

Omsætningen vedrørende UVdata er indregnet i resultat- og totalindkomstopgørelsen siden overtagelsen og udgjorde 14 mio. kr. i 2016.

Goodwill består hovedsageligt af immaterielle aktiver i form af knowhow og eksisterende medarbejderstab.

Den opgjorte goodwill er ikke skattemæssigt afskrivningsberettiget.

Det samlede vederlag er opgjort til 346 mio. kr. eksklusive transaktionsomkostninger og er primært finansieret ved optagelse af lån.

Transaktionsomkostningerne udgør 1,0 mio. kr., som er indregnet i Særlige poster.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

2017

KMD erhvervede i 2017 samtlige aktier i Charlie Tango A/S.

Ved udgangen af 2017 foretog KMD en foreløbig vurdering af fordelingen af købesummen på overtagne

aktiver og forpligtelser ved købet. Nedenstående opgørelse over aktiver og forpligtelser på erhvervestidspunktet repræsenterer de foreløbige fordelinger, der blev indregnet i 2017.

2017

DAGSVÆRDI PÅ ERHVERVESESTIDSPUNKTET

BELØB I MIO. KR.

	Charlie Tango A/S	Øvrige	Total
Anlægsaktiver	69,0	2,9	71,9
Varelager og tilgodehavender	20,2		20,2
Udsudte forpligtelser, netto	-16,7		-16,7
Langfristede gældsforpligtelser	0,0		0,0
Kortfristede gældsforpligtelser	-14,5		-14,5
Skyldig selskabsskat, netto	-1,0		-1,0
Erhvervede nettoaktiver	57,0	2,9	59,9
Goodwill	85,4	0,0	85,4
Nettopengestrømme ved erhvervelse	142,4	2,9	145,3
Likvide beholdninger i erhvervet dattervirksomhed	3,8	-0,8	3,0
Anskaffelsessum	146,2	2,1	148,3

Charlie Tango A/S

Aktiviteterne i Charlie Tango A/S (tidligere In2media group) blev erhvervet den 3. juli 2017 og er indregnet i regnskabet fra denne dato. Charlie Tango tilbyder en lang række ydelser og services inden for Customer Experience Management og Customer Communication Management.

Såfremt virksomheden havde været ejet i hele regnskabsperioden, ville den indregnede omsætning og resultat efter skat udgøre henholdsvis 77 mio. kr. og 2 mio. kr.

Omsætningen vedrørende Charlie Tango er indregnet i resultat- og totalindkomstopgørelsen siden overtagelsen og udgjorde 33,6 mio. kr. i 2017.

Goodwill består hovedsageligt af immaterielle aktiver i form af knowhow og eksisterende medarbejderstab. Den opgjorte goodwill er ikke skattemæssigt afskrivningsberettiget.

Det samlede vederlag er opgjort til 146 mio. kr. eksklusive transaktionsomkostninger og er primært finansieret ved optagelse af lån.

Transaktionsomkostningerne udgør 1,3 mio. kr., som er indregnet i Særlige poster.

Edlund A/S

Goodwill vedrørende Edlund er reguleret med 27,3 mio. kr., som følge af ændring i dagsværdien af de overtagne aktiver.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET**NOTE 23_EVENTUALAKTIVER
OG -FORPLIGTELSE**

Koncernen har indgået lejeaftaler og operationelle leasingaftaler, som er uopsigelige fra koncernens side ud over ét år. De samlede leje- og leasingforpligtelser udgør:

HUSLEJEFORPLIGTELSE**BELØB I MIO. KR.**

	2017	2016
Huslejeforpligtelser forfaldne inden for 1 år	117,7	121,7
Huslejeforpligtelser forfaldne inden for 2 til 5 år	474,9	421,0
Huslejeforpligtelser forfaldne efter 5 år	608,9	777,1
I alt	1.201,5	1.319,8

Lejeforpligtelser relaterer sig primært til koncernens domicilejendomme.

LEASINGFORPLIGTELSE**BELØB I MIO. KR.**

	2017	2016
Leasingforpligtelser forfaldne inden for 1 år	312,3	439,0
Leasingforpligtelser forfaldne inden for 2 til 5 år	624,2	817,1
Leasingforpligtelser forfaldne efter 5 år	37,0	48,7
I alt	973,5	1.304,8

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 24_NÆRTSTÅENDE PARTER

Selskabets nærtstående parter omfatter:	Hjemsted	Forbindelses-art	Ejerandel
AI Keyemde & Cy SCA	Luxembourg	Aktionær i KMD Holding ApS	95,9%
AI Keyemde B K/S	Ballerup	Aktionær i KMD Holding ApS	3,9%
AI Keyemde B2 K/S	Ballerup	Aktionær i KMD Holding ApS	0,2%
AI Keyemde C K/S	Ballerup	Aktionær i KMD Holding ApS	0,0%
AI Keyemde Luxembourg C2 K/S	Ballerup	Aktionær i KMD Holding ApS	0,0%
KMD Holding ApS	Ballerup	Aktionær i AI Keyemde 2 ApS	100,0%
AI Keyemde 2 ApS	Ballerup	Aktionær i AI Keyemde 3 ApS	100,0%
AI Keyemde 3 ApS	Ballerup	Aktionær i KMD Holdco 4 A/S	100,0%
KMD Holdco 4 A/S	Ballerup	Aktionær i KMD A/S	100,0%
Edlund A/S	Valby	Dattervirksomhed af KMD A/S	100,0%
UVdata A/S	Ballerup	Dattervirksomhed af KMD A/S	100,0%
KMD Poland sp. z o.o.	Warszawa, Polen	Dattervirksomhed af KMD A/S	100,0%
Banqsoft AS	Oslo, Norge	Dattervirksomhed af KMD A/S	100,0%
Banqsoft AB	Stockholm, Sverige	Dattervirksomhed af Banqsoft AS	100,0%
Banqsoft OY	Espoo, Finland	Dattervirksomhed af Banqsoft AS	100,0%
Banqsoft sp. z o.o.	Warszawa, Polen	Dattervirksomhed af Banqsoft AS	100,0%
KMD Venture A/S	Ballerup	Dattervirksomhed af KMD A/S	100,0%
Scan Jour A/S	Ballerup	Dattervirksomhed af KMD A/S	100,0%
Charlie Tango A/S	København	Dattervirksomhed af KMD A/S	100,0%
Legacy ApS	København	Associeret virksomhed til KMD Venture A/S	42,0%
Kompis Holding ApS	København	Associeret virksomhed til KMD Venture A/S	10,2%
Code Creation IVS	København	Associeret virksomhed til KMD Venture A/S	15,0%
KUBO Robotics ApS	København	Associeret virksomhed til KMD Venture A/S	9,1%
Relabee ApS	København	Associeret virksomhed til KMD Venture A/S	49,0%

AI Keyemde & Cy SCA ejer 95,89% af aktierne i KMD Holding ApS. Den ultimative ejer af AI Keyemde & Cy SCA er fonde, som administreres af Advent International Corporation. Fondene, som har mere end 25% af aktierne i AI Keyemde & Cy SCA, er Advent International GPE VII-B Limited Partnership (29%) og Advent International GPE VII-E Limited Partnership (20%). Ingen andre Advent-fonde ejer eller administrerer mere end 15% af aktierne.

Mere information om Advent International findes på www.adventinternational.com.

KMD Holding ApS indgår som dattervirksomhed i regnskabet for AI Keyemde & Cy SCA. Moderselskabet kan kontaktes på selskabets adresse: 2-4, rue Beck, 1222 Luxembourg, Storhertugdømmet Luxembourg.

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

Transaktioner med nærtstående parter

Selskabets nærtstående parter omfatter selskabernes bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere samt disse personers nære familiemedlemmer.

Nærtstående parter omfatter endvidere selskaber, hvori den nævnte personkreds har væsentlig indflydelse.

Der har ikke i årets løb ikke været gennemført transaktioner med bestyrelse eller direktion, ud over hvad der fremgår af nedenstående oversigt over udbetalt løn og vederlag.

VEDERLAG TIL BESTYRELSE OG DIREKTION

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Bestyrelse		
Løn og vederlag	0,5	0,5
I alt	0,5	0,5
Direktion		
Løn og vederlag	6,8	6,7
Bonus	1,9	4,0
Benefits	0,3	0,3
Pension	1,1	1,1
I alt	10,1	12,1

Aktiebaseret vederlæggelse – aktietegningsprogram

Der er etableret et investeringsprogram for direktionen og nogle ledende medarbejdere. Investeringen sker ved, at de pågældende indtræder som kommanditister i tre kommanditselskaber, der har erhvervet B- og C-anparter i KMD Holding ApS.

Kommanditselskabernes anpartskøb udgør 4,11% af KMD Holding ApS' anpartskapital.

Kommanditselskaberne har ikke pr. 31. december 2017 udbudt alle de erhvervede anparter til kommanditisterne.

Kommanditisterne har kun begrænsede stemmerettigheder, og de er alene berettiget til at afhænde kommanditistanparterne til tredjemand i forbindelse med en børsnotering eller i forbindelse med salg af KMD Holding ApS (exitbegivenhed). Fratræder en medarbejder omfattet af programmet sin stilling, inden der er indtruffet en exitbegivenhed, er vedkommende forpligtet til at afhænde sine anparter til en pris baseret på en på forhånd fastsat prisformel.

Direktionens og ledende medarbejders investering i KMD Holding ApS er specificeret i nedenstående tabel.

ANPARTER	B-anparter	C -anparter
Pr. 1. januar 2017	604.747	4.979
Årets tildeling	14.061	125
Udtrådte	95.847	928
Udnyttet		
Udløbet	0,0	0,0
Udestående pr. 31. december 2017	522.961	4.176

KONCERNREGNSKAB || NOTER TIL KONCERNREGNSKABET

NOTE 25_BEGIVENHEDER EFTER BALANCEDAGEN

Der er ikke indtruffet øvrige begivenheder efter balance-
dagen, der væsentligt påvirker koncernens finansielle
stilling pr. 31. december 2017.

KONCERNREGNSKAB

FORKLARING AF NØGLETAL

Nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og nøgletal for 2015.

De i hoved- og nøgletalsoversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Overskudsgrad (EBIT-margin)	$\frac{\text{Resultat af primær drift}}{\text{Omsætning}}$
EBITDA-margin	$\frac{\text{Resultat før renter, skat, afskrivninger og amortiseringer (EBITDA)}}{\text{Omsætning}}$
Effektiv skatteprocent	$\frac{\text{Skat af årets resultat} \times 100}{\text{Resultat før skat}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Egenkapitalens forrentning (ROE)	$\frac{\text{Årets resultat}}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Rentebærende gæld	Gæld til kreditinstitutter + indlån + obligationer + efterstillet kapital

REGNSKAB FOR MODERSELSKABET

MODERSELSKABETS RESULTATOPGØRELSE

Note		2017	2016
	Andre eksterne omkostninger	0,1	0,2
	Resultat af primær drift (EBIT)	-0,1	-0,2
3	Finansielle indtægter	1,0	0,4
4	Finansielle omkostninger	1,7	2,3
	Resultat før skat (EBT)	-0,8	-2,1
5	Skat af årets resultat	0,0	-0,1
	Årets resultat	-0,8	-2,0
	Der fordeles således:		
	Udbytte	0,0	0,0
	Overført til næste år	-0,8	-2,0

REGNSKAB FOR MODERSELSKABET

MODERSELSKABETS BALANCE PR. 31. DECEMBER

AKTIVER

BELØB I MIO. KR.

Note		2017	2016
LANGFRISTEDE AKTIVER			
6	Kapitalandele i dattervirksomheder	1.311,1	1.311,1
Langfristede aktiver i alt		1.311,1	1.311,1
KORTFRISTEDE AKTIVER			
	Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	27,6	0,1
	Tilgodehavende selskabsskat	0,0	0,1
	Likvide beholdninger	221,6	249,9
Kortfristede aktiver i alt		249,2	250,1
Aktiver i alt		1.560,3	1.561,2

REGNSKAB FOR MODERSELSKABET

MODERSELSKABETS BALANCE PR. 31. DECEMBER

EGENKAPITAL OG FORPLIGTELSE

BELØB I MIO. KR.

Note		2017	2016
EGENKAPITAL			
13	Aktiekapital	21,8	21,8
	Overført resultat	1.318,7	1.319,5
	Foreslået udbytte	0,0	0,0
	Egenkapital i alt	1.340,5	1.341,3
FORPLIGTELSE			
	Leverandørgæld	0,0	0,1
	Gæld til tilknyttede virksomheder	219,8	219,8
	Skyldig selskabsskat	0,0	0,0
	Kortfristede forpligtelser	219,8	219,9
	Forpligtelser i alt	219,8	219,9
	Egenkapital og forpligtelser i alt	1.560,3	1.561,2

REGNSKAB FOR MODERSELSKABET

MODERSELSKABETS EGENKAPITALOPGØRELSE
PR. 31. DECEMBER

MODERSELSKAB

BELØB I MIO. KR.

	Aktie kapital	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt
Egenkapital pr. 1 januar 2017	21,8	1.319,5	0,0	1.341,3
Afsat acontoudbytte				0,0
Udbetalt acontoudbytte				0,0
Årets resultat		-0,8		-0,8
Foreslået udbytte til aktionærer				0,0
Egenkapital pr. 31. december 2017	21,8	1.318,7	0,0	1.340,5

REGNSKAB FOR MODERSELSKABET

NOTER TIL MODERSELSKABETS REGNSKAB

OVERSIGT

- 01_Anvendt regnskabspraksis
- 02_Personaleomkostninger
- 03_Finansielle indtægter
- 04_Finansielle omkostninger
- 05_Skat af årets resultat
- 06_Kapitalandele i tilknyttede virksomheder
- 07_Aktiekapital
- 08_Nærtstående parter
- 09_Begivenheder efter balancedagen
- 10_Resultatdisponering

REGNSKAB FOR MODERSELSKABET || NOTER TIL MODERSELSKABETS REGNSKAB

NOTE 01_ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsregnskabet for moderselskabet er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabsloven for virksomheder af regnskabsklasse C.

Koncernens anvendte regnskabspraksis fremgår af koncernregnskabet. Anvendt regnskabspraksis for moderselskabet er den samme som for koncernen med de tilpasninger, som er nævnt nedenfor.

Supplerende regnskabspraksis for moderselskabet

Udbytte samt indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder

I moderselskabets regnskab omfatter regnskabsposten udbytte fra dattervirksomheder. Udbytte indregnes, når aktionærernes ret til at modtage udbytte er godkendt af de kompetente selskabsorganer.

Overstiger udbytte den samlede indtjening efter overtælgelsestidspunktet, indregnes denne som en nedskrivning af investeringens kostpris.

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i dattervirksomheder måles i moderselskabets regnskab til kostpris med fradrag af nedskrivninger.

Udlån til dattervirksomheder indregnes i moderselskabets regnskab under langfristede aktiver, såfremt disse anses for værende en del af investeringen.

NOTE 02_PERSONALEOMKOSTNINGER

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Lønninger, gager og vederlag	0,0	0,0
Pension	0,0	0,0
Andre omkostninger til social sikring	0,0	0,0
I alt	0,0	0,0
Bestyrelse	0,0	0,0
Løn og vederlag	0,0	0,0
Pension	0,0	0,0
I alt	0,0	0,0
Gennemsnitlig antal ansatte	0,0	0,0

Der er fra 20. december 2012 etableret et nyt anpartsinvesteringsprogram for direktionen og nogle ledende medarbejdere. Investeringen sker ved indtræden som kommanditist i tre kommanditselskaber, der tilsammen har erhvervet 4,11% af anparterne i KMD Holding ApS. Der henvises til koncernregnskabets note 24 for yderligere information.

REGNSKAB FOR MODERSELSKABET || NOTER TIL MODERSELSKABETS REGNSKAB

NOTE 03_FINANSIELLE INDTÆGTER

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Renteindtægter	0,0	0,0
Kursreguleringer	0,5	0,4
Renteindtægter fra tilknyttede virksomheder	0,5	0,0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	1,0	0,4

NOTE 04_FINANSIELLE OMKOSTNINGER

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Renteomkostninger	1,5	1,1
Kursreguleringer	0,2	1,2
Renteomkostninger til tilknyttede virksomheder	0,0	0,0
I alt	1,7	2,3

NOTE 05_SKAT AF ÅRETS RESULTAT

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Aktuel skat	0,0	0,1
Ændring i udskudt skat	0,0	0,0
I alt	0,0	0,1
Regulering vedrørende tidligere år	0,0	0,0
I alt	0,0	0,1

REGNSKAB FOR MODERSELSKABET || NOTER TIL MODERSELSKABETS REGNSKAB

NOTE 06_KAPITALANDELE I TILKNYTTEDE VIRKSOMHEDER

BELØB I MIO. KR.

	2017	2016
Kostpris pr. 1. januar	1.311,1	1.311,1
Tilgang	0,0	0,0
Udbytte	0,0	0,0
Afgang	0,0	0,0
Kostpris pr. 31. december	1.311,1	1.311,1
Akkumulerede nedskrivninger pr. 1. januar	0,0	0,0
Årets nedskrivning for værdiforringelse	0,0	0,0
Akkumulerede nedskrivninger pr. 31. december	0,0	0,0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	1.311,1	1.311,1

Tilknyttede selskaber	Domicil	Valuta	Ejerandel	Egenkapital	Resultat efter skat
AI Keyemde 2 ApS	Ballerup	MIO. KR.	100%	1.310,8	0

NOTE 7_AKTIEKAPITAL

KR.

	2017	2016
Moderselskabets kapital sammensættes således:		
A-anparter	20.853.808	20.853.808
A2-anparter	15.000	15.000
B-anparter	890.051	890.051
C-anparter	5.000	5.000
I alt	21.763.859	21.763.859

REGNSKAB FOR MODERSELSKABET || NOTER TIL MODERSELSKABETS REGNSKAB**NOTE 8_NÆRTSTÅENDE PARTER****SELSKABET HAR HAFT FØLGENDE TRANSAKTIONER MED NÆRTSTÅENDE PARTER:****BELØB I MIO. KR.**

	2017	2016
Samhandel og mellemværende med nærtstående parter udgør:		
Salg af varer og tjenesteydelser, tilknyttede virksomheder	0,0	0,0
Køb af varer og tjenesteydelser, tilknyttede virksomheder	0,0	0,0
Renteindtægter fra tilknyttede virksomheder	0,5	0,4
Renteomkostninger til tilknyttede virksomheder	0,0	0,0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	27,6	0,1
Gæld til tilknyttede virksomheder	219,8	219,8

For yderligere information om transaktioner med nærtstående parter henvises til note 24 i koncernregnskabet.

NOTE 09_BEGIVENHEDER EFTER BALANCEDAGEN

Der er ikke indtruffet begivenheder efter balancedagen, der væsentligt påvirker selskabets finansielle stilling pr. 31. december 2017.

NOTE 10_RESULTATDISPONERING

Årets resultat på DKK -0,8 million foreslåes overført til næste år.

PÅTEGNING

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 for KMD Holding ApS.

Koncernregnskabet er udarbejdet efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet er udarbejdet efter årsregnskabsloven. Koncernregnskabet og årsregnskabet er herudover udarbejdet i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter. Ledelsesberetningen, der ikke er omfattet af revision, er udarbejdet efter årsregnskabsloven.

Koncernregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af koncernens aktiver, egenkapital, forpligtelser og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017.

Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og koncernens og selskabets finansielle stilling samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og selskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Ballerup, den 5. marts 2018

Direktionen

Eva Berneke
Administrerende direktør

Jannich Kiholm Lund
Økonomidirektør

Bestyrelse

Jens Due Olsen
Formand

Léo Apotheker

Morten Hübbe

Michael Christiansen

John Woyton

Thomas Weisman

PÅTEGNING

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING TIL KAPITALEJERNE I KMD HOLDING APS

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet giver et retvisende billede af koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i årsregnskabsloven.

Det er endvidere vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for KMD Holding for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet, samt totalindkomstopgørelse og pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i årsregnskabsloven og for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejl-information, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

– Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisions-handlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for

PÅTEGNING || DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

_ Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.

_ Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

_ Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

_ Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

_ Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

København, den 5. marts 2018

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 77 12 31

Mikkel Sthyr
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. 26693

Leif Ulbæk Jensen
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. 23327

KMD'S årsrapport 2017

Redaktion: Kommunikationsafdelingen
og Økonomaafdelingen i KMD

Design: BGRAPHIC

Korrektur samt engelsk oversættelse: Borella projects

KMD

Telefon 44 60 10 00
www.kmd.dk

BALLERUP

Lautrupparken 40-42
2750 Ballerup

HERLEV

Hørkær 18, 3
2730 Herlev

ODENSE

Niels Bohrs Allé 185
5220 Odense SØ

AARHUS

Dusager 18
8200 Aarhus N

AALBORG

Lauritzens Plads 1
9000 Aalborg